

Årsrapport 2019

Årsberetning 2019

Styrets årsberetning sammen med resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse og noter til regnskapet har som formål å dekke kravene i "Lov om årsregnskap m.v. av 17. juli 1998 nr. 56" og "Forskrift av 16. desember 1998 nr. 1240 om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike. Regnskapet er for 2019 er utarbeidet i samsvar med norsk regnskapsstandard NGAAP. Fra om med 2020 vil regnskapet bli utarbeidet i samsvar med internasjonal regnskapsstandard IFRS9. Overgangseffekter som følge av endret regnskapsstandard fra og med 2020 framgår i note 24.

Den økonomiske utviklingen nasjonalt og internasjonalt påvirker Grue Sparebanks, våre privatkunders og det lokale næringslivets rammebetingelser. Styret har innledningsvis derfor valgt å omtale noen viktige makroøkonomiske forhold i beretningen.

God vekst i norsk økonomi i 2019

Norsk økonomi hadde god vekst i 2019, med fortsatt fallende arbeidsledighet som resultat, men veksten ser ut til å avta inn i 2020.

Veksten i bruttonasjonalprodukt (BNP) for fastlands-økonomien er antatt å ha steget med om lag 2,5 % i fjor. En unik sterk vekst i oljeinvesteringene, opp hele 15 %, hadde betydelig ringvirkninger for norsk økonomi. BNP-veksten var noe sterkere enn økonomiens trendvekst; den vekst hvor arbeidsledigheten holder seg konstant. Derfor gikk da også ledigheten ned fra 4,0 % til 3,8 % etter en unormal sterk vekst i antall sysselsatte personer, 40-50 000 fra 2018 til 2019, ifølge Nasjonalregnskapet.

Lønnsveksten ser ut til å havne på 3,2 % for 2019, mens prisveksten ble 2,2 %. Husholdningene fikk således en moderat bedring i sin kjøpekraft.

Norges Bank satte opp styringsrenten 0,25 prosentpoeng i alt tre ganger i 2019 til 1,5 %. Pengemarkedsrenten målt med 3-mnd NIBOR økte ikke like mye, bare 0,6 prosentpoeng opp – fra om lag 1,26 % i desember 2018 til 1,86 % i desember 2019.

Kredittveksten til husholdningene modererte seg gjennom året, fra en 12- måneders vekst på 5,8 % i januar, til 5,2 % i november. Trolig var tilgangen på nye lån negativt påvirket av innføringen av Gjeldsregisteret, og strammere utlånspraksis for forbrukslån i bankene. Bedriftenes lånevillje var derimot robust (uendret vekstrate på 5,8 % gjennom året) med sterk utlånsvekst til byggelån og eiendomsinvesteringer.

Til tross for at Norge skilte seg ut i Europa i fjor, med stigende sentralbankrenter, var kronekursen uventet svak, ned 3,7 % i løpet av året, målt mot I-44 indeksen. I-44 indeksen beregnes som et veiet geometrisk gjennomsnitt av kursene til 44 land. Vektene skiftes årlig og beregnes på grunnlag av SSBs statistikk for Norges import fra de 44 største landene målt i importverdi til Norge.

Oslo Børs steg med hele 16,5 % (målt ved indeksen OSEBX, eksklusive utbytte).

Boligprisene fortsatte å utvikle seg moderat, med en gjennomsnittlig prisvekst på 2,5 % i 2019 fra året før, noe lavere enn lønnsveksten. Veksten i boligprisene var robust i Oslo (inklusive Bærum) med 3,4 %, men er mer blandet i resten av landet. Stavangerregionen hadde svakest boligprisutvikling med null vekst, ifølge Statistisk Sentralbyrå.

Fra januar til september ble det åpnet 3743 konkurser, om lag det samme antall som i samme periode i 2018.

Utsikter for 2020

Norsk økonomi viser tegn til utflating mot slutten av fjoråret, med svakere tall for igangsetting av boliger og detaljhandel enn på samme tid i fjor. Stor usikkerhet knytter det seg til internasjonal økonomi blant annet på grunn av handelskonflikten mellom USA og Kina. Oljeinvesteringene antas å nå en konjunkturtopp i løpet av 2020, med fall mot slutten av året, noe som kan prege næringslivet og boligmarkedene i de regioner hvor nedturen vil merkes mest.

Arbeidsledigheten ventes av de fleste makroøkonomer å holde seg relativt konstant - på et lavt nivå.

Lønns- og prisveksten ventes å bli om lag som i fjor, men kan bli lavere hvis nedturen i industrien skulle bli sterkere enn ventet, all den tid det ser ut til at lønnsveksten i industrien vil fortsette å sette rammen også for andre fagområder. Prisveksten antas å bli om lag som i fjor, nær inflasjonsmålet på 2 %.

I pengemarkedet er det ikke ventet at Norges Bank gjør endringer i styringsrenten i 2020.

Boligprisene antas av de fleste makroøkonomer å stige om lag som pris- og lønnsveksten. Noe sterkere i Oslo, enn i resten av landet. Kredittveksten til husholdningene vil i så fall trolig fortsette å vokse i et moderat tempo.

Lokale forhold og lokalt næringsliv

Lokalområdet er preget av mange små bedrifter i næringer med relativ lav lønnsomhet og svak vekst. Liten tilgang på egenkapital er en utfordring for lokale bedrifter ved finansiering av vekst og ved investeringer i varige driftsmidler. Sett bort fra landbruksbaserte næringer, oppleves investeringsvilljen i næringslivet lokalt fortsatt generelt sett liten. Evnen til å skape lønnsomhet og egenkapital til nyinvesteringer er klart størst for de store bedriftene som fungerer som motorer for øvrig næringsliv ved at de skaper ringvirkninger for mindre bedrifter. Regionens største utfordring er manglende vekst i næringsliv, svak utvikling i folketall i regionsenteret Kongsvinger og utfordrende samarbeidsforhold mellom kommunene i Kongsvingerregionen.

For regionen samlet sett har etableringsvilljen i de senere årene for små virksomheter med begrenset utviklingspotensial vært tilfredsstillende. Negativ befolkningsutvikling over tid og en aldrende befolkning, er lokalkommunenes største utfordring. I den senere tid kan det synes som om befolkningstallet har stabilisert seg eller i det minste at nedgangen er redusert, men samtidig med store forskjeller kommunene imellom.

Inntjeningen i handelsnæringslivet i regionen er under sterkt press som følge av konkurranse fra netthandel og handelslekkasje til Sverige.

Regionen har et meget aktivt landbruksmiljø som preges av stadig færre, men mer profesjonelle produsenter.

Strukturrasjonaliseringen i jordbruket fortsetter ved at eiendommer i hovedsak leies ut til naboer, men også at eiendommer i økende grad legges ut for salg. En annen utvikling er at stadig flere skiller ut tunet på sin landbrukseiendom og selger produksjonsarealet til andre produsenter. Strukturrasjonaliseringen reduserer det totale investeringsbehovet i næringen. Prisene på landbrukseiendommer har steget kraftig de senere årene, dette i stor grad som følge av sterk interesse for å utvide produksjonen i tillegg til kjøpere med hovedinntekt fra annen virksomhet, som vektlegger bomiljø sterkere enn inntektsmulighetene på eiendommene. Strukturrasjonaliseringen fører til en reduksjon i antall aktive gårdbrukere og spesielt heltidsbrukere. De siste årene er det flere bønder som tidligere har vært rene planteprodusenter, som har etablert husdyrproduksjon for å sikre heltidsarbeid på gårdene. Innovasjon Norge er en viktig finansieringskilde for investeringer i husdyrproduksjon og en viktig samarbeidspartner for Grue Sparebank.

Lønnsomheten i landbruksproduksjonene påvirkes i stor grad av vær- og markedsforhold. Avlingene i 2019 ble generelt gode, men med til dels stor variasjon avhengig av så-/settetid. På grunn av fuktig vår ble våronna strukket ut i tid, noe som medførte sen innhøsting for enkelte produsenter. Markedsforholdene for svine- og fjørfeproduksjonene har vært utfordrende også i 2019, noe som svekker økonomien i forhold til et marked i balanse. Flere produsenter i lokalområdet har i de siste årene etablert spesialisert storfekjøttproduksjon. På landsbasis begynner det nå å nærme seg full markedsdekning også for storfekjøtt, noe som vil redusere investeringene i denne produksjonen framover.

Det er få skogeiendommer som legges ut for salg, etterspørselen er stor og bortfall av prisregulering på skogeiendommer har medført en spesielt kraftig verdøkning på disse. Prisene på skurtømmer og massevirke var svært gode i 2018 og første halvår 2019. Spesielt for skurtømmer ser pristoppen ut til å være nådd i denne omgang.

En begrensende faktor på avvirkingen er værforhold og tilgang på maskinell avvirkningskapasitet, spesielt for tynningsaktivitet. Avvirkingen samlet i skogbruket i Grue og Åsnes kommuner ble noe lavere i 2019 enn forrige år. Total avvirking i de to kommunene ble 463.723 m³ tømmer og massevirke. Volumet ble redusert med drøyt 14.000 m³ fra 2018, men er likevel over normalvolumet i de to kommunene. Avvirkningsvolumet tilsvarer et transportbehov på ca. 13.250 vogntog. Oppnådd gjennomsnittspris i 2019 ble kr 465 pr m³, noe som tilsvarer en økning på kr 33 fra 2018. Oppnådd gjennomsnittspris har dermed økt 22,3 % i løpet av to år. Avvirkingen i 2019 representerer en bruttoverd på ca. kr 216 mill.

Grue Sparebank ser det som viktig å bidra til næringsutvikling og verdiskaping i området. Dette gjøres blant annet ved deleierskap eller ved andre bidrag i lokale utviklingsentre. Vårt mål er å bidra til næringsvirksomhet for å sikre framtidig virksomhet lokalt, noe som er av vesentlig betydning for Grue Sparebanks egen drift framover. Grue Sparebank er i dag aksjonær i det lokale utviklingsenteret Grue Næringselskap AS og har etablert et samarbeid med Hedmark Kunnskapsark.

Markedsforhold / strategi

Grue Sparebanks verdigrunnlag er å være løsningsorientert, pålitelig og nær. Grue Sparebank skal være en «Gærbra bank».

Hovedtyngden av våre kunder i privatmarkedet er lokalisert i søndre Hedmark, i tillegg til en del privatkunder i Akershus / Oslo og enkeltkunder spredt ut over det meste av Sør-Norge. På grunn av større risiko knyttet til bedriftsengasjementer, har Grue Sparebank utlånsengasjement til bedriftsmarkedet i hovedsak i lokalområdet, med unntak av enkelte engasjement der vi har spesiell god kjennskap til eier/driver. Av bankens bedriftsmarkedsengasjement er 95,3 % av volumet innenfor lokalområdet.

Grue Sparebank har i 2019 hatt svært positiv utvikling i antall nye kunder og har hatt positiv utvikling innenfor alle produktområder. Redusert utlånsvolum til bedriftsmarkedet har sin årsak i begrenset investeringsvilje i lokalområdet hos bedriftskunder og et ønske fra banken om begrenset vekst for å begrense bankens risiko.

Grue Sparebank etablerte i oktober 2015 rådgivningskontor på Flisa i nabokommunen Åsnes, som i hovedsak betjener eksisterende og nye privatkunder i Åsnes og Våler kommuner. Åsnes og Våler er en del av bankens primære markedsområde, som banken kjenner godt fra tidligere. Bedriftsmarkedskunder i Åsnes og Våler blir som tidligere i hovedsak betjent fra bankens bedriftsmarkedsrådgivere ved hovedkontoret. Etableringen ble besluttet med bakgrunn i endrede markedsforhold og derav bedre utviklingsmuligheter for Grue Sparebank i Åsnes. Rådgivningskontoret på Flisa har i 2019 vært bemannet med fire rådgivere og en kundeservicemedarbeider, som samlet utgjør ca. 4,8 årsverk. Den gode utviklingen på kontoret på Flisa har fortsatt i 2019.

Grue Sparebank vektlegger forsvarlig, bred, god rådgivning og aktiv kundeomsorg overfor sine kunder for å tilfredsstille kundenes behov for finansielle tjenester og forsikringstjenester i størst mulig grad. Vårt mål er at våre kunder skal ha en god og helhetlig plan for sin økonomi. Grue Sparebank prioriterer i hovedsak sin innsats mot eksisterende kundemasse og potensielle kunder innenfor bankens primære markedsområde. Ved utløpet av 2019 er 12 av bankens ansatte autoriserte finansielle rådgivere (sparing), 13 autoriserte skadeforsikringsrådgivere og 10 autoriserte kredittrådgivere.

Konkurransen i bankmarkedet oppleves fortsatt sterk, med sterkt marginpress spesielt for boliglån, men også for lån til primærnæringer. Grue Sparebank har konkurransedyktige betingelser i forhold til de bankene det er naturlig å sammenligne seg med.

Grue Sparebank gjennomfører i samarbeid med Kantar TNS årlig kundeundersøkelse blant bankens privatkunder. Resultat av undersøkelsen i 2019 viste en kundetilfredshet på 93 og en kundepreferanse på 85, som samlet gir en kundeopplevelsesindeks på 89. Dette er identisk med resultatet i undersøkelsen i 2018 og er på et nivå som karakteriseres av Kantar TNS som særdeles godt. Gjennomsnitt kundeopplevelsesindeks for bankene i Eika alliansen er til sammenligning 82.

Resultatene er godt over snittet for alle bankene i Norge som har gjennomført slike undersøkelser. Gjentatte undersøkelser hvert år de sju siste årene viser at kundetilfredsheten holder seg på høyt nivå. Undersøkelsen viser at kundene ønsker å bli kontaktet av banken. Kunder som har hatt kontakt med banken er betydelig mer tilfreds med banken.

Grue Sparebank driver ikke forsknings- og utviklingsarbeid i egen regi.

Som lokalbank er Grue Sparebank opptatt av lokal verdiskaping i vid forstand og bidrar aktivt for å øke den lokale verdiskapingen for å sikre utviklingsmuligheter og fremtidig kundegrunnlag. Grue Sparebank ser det som viktig at kredittpolicy utformes uavhengig av ønsket om lokal verdiskaping. Bankens bidrag til lokal verdiskaping skjer derfor på andre måter enn gjennom kredittgivning.

Grue Sparebank bidrar årlig med betydelige beløp til sponsing av idretts- og kulturaktiviteter i lokalområdet. Bankens bidrag i 2019 bidrar med kr 2,8 mill. til sponsing og gaver til lag og foreninger hovedsakelig knyttet til aktiviteter for barn- og ungdom.

9

1

0

2

k

n

s

b

e

r

s

p

e

u

r

u

3

Eika Alliansen

Grue Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av ca. 60 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 440 milliarder kroner, 850.000 tusen kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene i Alliansen en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og mange arbeidsplasser i norske lokalsamfunn. I 2019 etablerte alliansen Eika Banksamarbeid DA (EBS). EBS er under etablering og i oppstartsfasen, og skal ta ansvar for blant annet prosessen knyttet til alliansestrategi og kostnadsfordeling.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i sine lokalsamfunn. De er fysisk tilstede i lokalsamfunnet der kundene bor, med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet. Sammen med den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen visjon er å styrke lokalbankene. Konsernets kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Konkret innebærer det leveranse av komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT og betaling. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som sikrer integrerte, plattformuavhengige, digitale løsninger, både for lokalbankene og for deres kunder. Eika Gruppen har også solide kompetansmiljøer som vurderer og avtaler viktige leveranser til bankene fra eksterne leverandører der disse velges.

Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. Grue Sparebank har valgt å ikke benytte seg av økonomi- og regnskapstjenester levert av Eika Økonomiservice og depottjenester levert av Eika Depotservice.

I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene. I 2019 har det Eika tatt et særlig og viktig ansvar for å ivareta standardmetodebankenes interesser etter at Finansdepartementet foreslo nye kapitalkrav som var distriktsfiendtlige og som ville forringe lokalbankenes konkurransekraft. Vårt syn ble lyttet til, men ble etter vår oppfatning ikke i tilstrekkelig grad hensyntatt. Eikas arbeid for å ivareta lokalbankenes konkurransekraft vil vedvare, i første rekke frem mot stortingsvalget i 2021.

Fra 2018 til 2019 er Eika Gruppens kostnader til bankene redusert med 14 % gjennom omstilling og andre kostnadsbesparende tiltak i et stadig nærmere samarbeid med bankene. I tillegg er det inngått nye avtaler med leverandører som også har redusert bankenes kostnader betydelig gjennom året.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig finansiering

Eika Boligkreditt er lokalbankes kredittforetak som er eid av 64 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på 110 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Samarbeid med eiendomsmegler

For å kunne tilby våre kunder eiendomsmegler tjenester har banken etablert et samarbeid med Aktiv Eiendomsmegling Innlandet og Aktiv Eiendomsmegling Kongsvinger. Grue Sparebank har ingen eierinteresser i disse selskapene, kun et rent praktisk samarbeid.

Grue Næringssselskap AS - samarbeid med Hedmark Kunnskapspark

Grue Sparebank har i løpet av 2019 redusert sin eierandel i Grue Næringssselskap AS fra 53,6 % til 49,9 %. Nest største aksjonær er Grue kommune med en eierandel på 36,4 %. Selskapet er i bankens regnskap klassifisert som tilknyttet selskap. Grue Næringssselskap AS eier et næringsbygg i Kirkenær sentrum som benyttes til egen virksomhet og til utleie. Bygget ble tatt i bruk som næringshage for små bedrifter i 2001. Bygget er ved utgangen av 2019 tilnærmet fullt utleid. Totalt har nå 20 virksomheter med til sammen ca. 70 ansatte sin virksomhet i næringshagen. Siden oppstart i 2001 har over 60 ulike virksomheter vært lokalisert i næringshagen.

Selskapet hadde ved utgangen av 2019 ingen faste ansatte. Fra 1. januar 2017 inngikk Grue Næringssselskap AS samarbeidsavtale med Hedmark Kunnskapspark AS for å effektivisere den totale ressursbruken og medvirke til en bedre samordning av regionens arbeid med næringsutvikling. Hedmark Kunnskapspark AS har senere byttet selskapsnavn til Klosser Innovasjon AS. Grue Næringssselskap AS og næringshagen har i 2019 basert sin virksomhet på leide tjenester i hovedsak fra Klosser innovasjon, Grue Service og Vekstra Grue SA.

Klosser Innovasjon har egen avdeling på Kongsvinger med ansvaret for førstelinjetjenesten i Kongsvinger, omstillingsprogrammet K+ for Kongsvingerregionen og inkubator drift. Denne regionen som har den største industritettheten i Hedmark, opplevde et tap av flere hundre arbeidsplasser under finanskrisen i 2008-2009. Det ble klart at Kongsvingerregionen trengte en ny giv for å få vekst i næringslivet. Derfor er det igangsatt et omstillingsprogram som er et spleiselag mellom stat, fylket, regionråd og Kongsvinger kommune. Fra 1. januar 2016 har K+ også hatt ansvar for Industriinkubatoren for Kongsvingerregionen som skal ha fokus på produksjonsindustri. Denne felles regionale satsingen har som målsetning å skape 100 nye arbeidsplasser årlig i regionen. De siste årene har det vært stor aktivitet i jakten på nye idéer, og resultatene viser at det er god tilgang på idéer, over 100 i året. Noen av idéene gir grunnlag for bedriftsoppstart

eller igangsetting av nytt område hos en eksisterende bedrift. Det vil bli ny vekst i Kongsvingerregionen, men dette krever endring både av holdninger og næringsstruktur.

Klosser Innovasjon har i tillegg til sitt ordinære inkubatorprogram fått tildelt et program via Landbruksdepartementet som heter «Inkubasjon i Landbruksrelaterede næringer». I den anledning har Hedmark Kunnskapspark åpnet en avdeling av Klosser Innovasjon Inkubator med fokus på gründerideer i landbruksrelaterede næringer i Grue Næringssekskap AS sine lokaler.

Grue Næringssekskap AS oppnådde i 2019 et årsresultat på kr 197.284 etter skatt. Resultatet i 2018 var kr 36.617. Resultatet for 2019 er marginalt bedre enn et normalår for sekskapet. Sekskapet er svært godt kapitalisert og har en egenkapitalandel på 88,6 % pr 31.12.19.

Økonomisk utvikling for banken

Fra resultatregnskapet (hele tusen)	2015	2016	2017	2018	2019
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	37.475	43.478	47.941	48.813	52.603
Netto andre driftsinntekter	10.125	13.082	19.242	22.680	25.570
Driftskostnader	26.725	37.615	39.356	41.175	42.547
Resultat før tap og skatt	20.875	18.945	27.826	30.318	35.626
Tap på utlån	5.739	3.328	6.932	5.721	1.365
Nedskrivninger / gevinst på anleggsmidler	17	1.916	471	507	253
Resultat for regnskapsåret før skatt	15.153	17.533	21.365	25.104	34.514
Skattekostnad	4.124	3.380	4.889	5.606	7.816
Resultat for regnskapsåret etter skatt	11.029	14.153	16.476	19.498	26.698
Fra balansen (hele tusen)	2015	2016	2017	2018	2019
Brutto utlån	1.564.688	1.816.301	2.057.952	2.279.480	2.419.515
Utlån lagt i boligkredittforetak	195.656	461.376	605.904	783.429	971.602
Tapsavsetninger	21.158	18.064	14.812	5.588	6.337
Innskudd fra kunder	1.543.453	1.716.335	1.885.479	1.984.951	2.227.501
Forvaltningskapital	1.896.685	2.244.460	2.507.112	2.827.065	3.095.060
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	1.881.739	2.084.835	2.357.853	2.660.301	3.001.361
Egenkapital	275.571	288.724	303.700	321.698	345.396

Nøkkeltall	2015	2016	2017	2018	2019
Rentenetto	1,99 %	2,09 %	2,03 %	1,83 %	1,75 %
Kostnader i % av inntekter	56,15 %	66,50 %	58,58 %	57,59 %	54,43 %
Kostnadsvekst	-13,51 %	40,75 %	4,63 %	4,62 %	3,33 %
Taps-% utlån	0,36 %	0,18 %	0,34 %	0,25 %	0,06 %
Misligholds-%	1,25 %	1,32 %	0,14 %	0,44 %	0,24 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	4,01 %	4,91 %	5,56 %	6,24 %	8,00 %
Kapitaldekning morbank	27,30 %	24,44 %	23,25 %	21,13 %	23,28 %
Kapitaldekning konsolidert				19,57 %	21,49 %
Egenkapital i % av forvaltningskapital	14,53 %	12,86 %	12,11 %	11,38 %	11,16 %
Utlånsvekst	13,51 %	14,53 %	13,30 %	10,76 %	6,14 %
Utlånsvekst inkl. boligkredittforetak	11,82 %	27,85 %	16,95 %	14,98 %	10,72 %
Innskuddsvekst	3,72 %	11,20 %	9,85 %	5,28 %	12,22 %
Innskudd i % av utlån	97,33 %	94,50 %	91,62 %	87,08 %	92,06 %
Økning i forvaltningskapitalen	1,70 %	18,34 %	11,70 %	12,76 %	9,48 %
Antall årsverk	19,5	22,2	22,3	22,9	23,3

Forvaltningskapital

Grue Sparebanks forvaltningskapital var ved utgangen av 2019 kr 3.001,4 mill. Forvaltningskapitalen økte 9,5 % i 2019, den gjennomsnittlige økningen i forvaltningskapital siste 5 år er 10,8 %.

Innskudd

Ved utgangen av 2019 utgjorde Grue Sparebanks samlede innskudd fra kunder kr 2.227,5 mill. (jfr. note 12). Innskuddene økte i 2019 med 12,2 %, den gjennomsnittlige økningen i innskudd siste 5 år er 8,5 %. I henhold til Vergemålsloven forvaltes vergemålsmidler fra og med 2013 av Fylkesmannen i det enkelte fylke. Grue Sparebank har nylig inngått avtale med Fylkesmannen, men hadde ikke vergemålsmidler som innskudd pr 31.12.19. Banken har heller ikke kommunale eller meglede innskudd. Bankens største innskudd utgjorde pr 31.12.19 kr 42,8 mill. Bankens 20 største innskudd utgjorde kr 236,5 mill. Bankens innskuddsdekning er 92,1 %, som er en økning fra 87,1 % i 2018. Banken tilbyr kun innskudd med flytende rente, ikke fastrenteinnskudd.

Utlån

Ved utgangen av 2019 utgjorde Grue Sparebanks samlede brutto utlån kr 2.419,5 mill. (jfr. note 5). Utlånene på egen balanse økte i 2019 med 6,1 %. Gjennomsnittlig økning i utlån på bankens egen balanse siste 5 år er 11,7 %. I tillegg til utlån på egen balanse har banken en utlånsportefølje på kr 971,6 mill. plassert i Eika Boligkreditt AS, dette er en økning på kr 188,2 mill. fra forrige år. Økningen i utlånsvolum inkludert lån plassert i Eika Boligkreditt AS utgjorde i 2019 10,7 %. Av bankens samlede lån til personmarkeds kunder er 31,6 % plassert i Eika Boligkreditt AS. Bankens interne ramme for plassering av lån i boligkredittforetak er maksimalt 40 %.

Bankens utlån til næringsliv utgjorde ved utgangen av 2019 kr 313,9 mill. og er redusert med 1,5 % i 2019. Lån til næringsliv inkludert lån til landbruk utgjorde 13,0 % av bankens samlede brutto utlån ved utgangen av 2019. Av lån til næringsliv utgjorde lån til landbruksformål 68,7 %.

Banken har ikke fastrentelån på egen balanse og tilbyr ikke valutilån.

Bankens samlede vekst i utlån var i 2019 noe høyere enn budsjettert nivå. For perioden 2020-22 har vi prognosert med lavere samlet utlånsvekst enn i 2019.

Tap på utlån og garantier

Nedskrivning på individuelle lån og nedskrivning på grupper av utlån foretas i henhold til "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner". Nedskrivning på grupper av utlån baseres på tapshistorikk for lån, kreditt og garantier til næringskunder og personkunder i kombinasjon med sannsynlighet for mislighold i nærings- og privatporteføljene. Det foretas i tillegg en vurdering av nedskrivningsbehov avhengig av lokaløkonomiske og makroøkonomiske forhold. Vår vurdering av nedskrivninger på individuelle utlån foretas ved engasjementsgjennomgang, gjennomgang av Early warning rapport, restanselister, overtrekkslister og ut fra vår lokalkunnskap.

Det er god spredning i utlånsmassen og de fleste større lån er sikret ved pant og /eller garantier. Av utlånene er kr 1.855 mill. sikret med pant i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.

For å korte ned tiden fra første purring til saken går til inkasso og for å effektivisere oppfølgingen av overtrekk og restanser er all purring utkontraktert til vårt samarbeidende inkassoselskap.

Grue Sparebank har pr. 31.12.2019 nedskrivninger på 2,3 mill. kr på individuelle lån og 4,0 mill. kr på grupper av utlån. Sum nedskrivninger er økt med kr 0,7 mill. kr fra forrige år. Resultatførte tap på utlån og garantier utgjør 1,4 mill. i 2019. Tap på utlån utgjorde i 2019 0,06 % av brutto utlån.

Misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør pr. 31.12.19 0,28 % av brutto utlån som er en reduksjon fra 0,49 % ved utgangen av 2018.

Styret kjenner ikke til lån, garantier eller andre plasseringer som vil kunne føre til tap av betydning i 2020, utover det som er hensyntatt i nedskrivninger på individuelle lån og grupper av utlån.

Verdipapirer

Verdipapirer utgjorde pr 31.12.19 18,4 % av bankens forvaltningskapital.

Verdipapirbeholdning i prosent av forvaltningskapital pr 31.12.19 (jfr. note 7, 8 og 9):

- Norske obligasjoner med lav kredittrisiko 13,7 %
- Obligasjonsfond 1,1 %
- Pengemarkedsfond 1,5 %
- Aksjer og egenkapitalbevis 2,1 %

Aksjeeksponeringen er i hovedsak plassert i selskaper som er strategisk viktige for banken.

Overskuddslikviditet som ikke er plassert i verdipapirer, er plassert som kortsiktige innskudd i andre banker.

Bankens beholdning av rentebærende papirer er i regnskapet for 2019 verdsatt til laveste verdis prinsipp, det vil si laveste verdi av kostpris og markedsverdi. Beholdningen av obligasjoner og sertifikater var pr. 31.12.2019 verdsatt til 422,8 mill. kr. Med bakgrunn i reduserte markedsverdier er det foretatt nedskrivning av beholdningen av obligasjoner og sertifikater med totalt kr 603' i 2019. Det er realisert gevinst på kr 305' på obligasjoner i 2019. Markedsverdivurderinger foretas månedlig av ekstern ekspertise og eventuelle opp- / nedskrivninger foretas fortløpende gjennom året.

Bankens portefølje av aksjer, verdipapirfond og egenkapitalbevis var ved årets utløp bokført med 146,6 mill. kr. Porteføljen inkluderer obligasjonsfond på 32,5 mill. kr, pengemarkedsfond kr 47,5 mill. kr og aksjer / egenkapitalbevis klassifisert som anleggsmidler 66,5 mill. kr. Omløpsporteføljen er etter porteføljeprinsippet verdsatt til laveste av markedspris og kostpris. Markedsverdi fastsettes månedlig ut fra offentlige kursoversikter og eventuelle opp- / nedskrivninger foretas fortløpende gjennom året. Netto realiserede gevinster / tap og verdjusteringer på beholdningen av aksjer, andeler i fond og egenkapitalbevis utgjør i 2019 totalt et positivt bidrag på kr 1.135', hvorav gevinst på salg av anleggsaksjer utgjør kr 253'. Aksjer i selskaper som representerer strategiske plasseringer er klassifisert som anleggsmidler. Anleggsaksjene verdsettes til kostpris og nedskrives kun ved verdifall som ikke er forbigående.

Bankens portefølje av rentepapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS. Øvrig verdipapirbeholdning forvaltes i egen regi. Investering i verdipapirer skjer med bakgrunn i gjeldende markedsolicy og plasseringsrammer fastsatt av styret. Ved plassering prioriteres verdipapirer med lav / moderat risiko. Bankens verdipapirbeholdning og avkastning blir rapportert til styret hver måned.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler utgjorde ved utgangen av 2019 0,6 % av bankens forvaltningskapital (jfr. note 10).

Årsresultat

Grue Sparebank oppnådde i 2019 et årsresultat etter skatt på kr 26.698.248. Dette tilsvarer 0,89 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Gjennomsnittlig forvaltningskapital var i 2019 kr 3.001.361'.

Driftskostnader i % av driftsinntekter utgjør 54,4 %.

Bankens rentenetto i 2019 ble kr 52,6 mill. som er en økning på kr 3,8 mill. fra 2018. Rentenettoen i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital er på 1,75 %, en reduksjon på 0,08 prosentenheter fra året før. Reduksjonen skyldes i hovedsak dyrere eksterne innlån og redusert bedriftsmarkedsporfølje. Avkastningen på pengemarkedsfond er ført som gevinst på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning.

Avgift til innskuddsgaranti- og kristetiltaksfondet utgjorde i 2019 kr 1.208', mot kr 1.399' i 2018. Finansskatt innført utgjør samlet kr 1.736', herav utgjør ekstra arbeidsgiveravgift kr 845' og ekstra skatt på inntekt kr 891'.

Banken har fokusert mye på å øke andre inntekter utover rentenetto og har lyktes godt med det. Netto gebyr- og provisjonsinntekter utgjør kr 17,0 mill. for året som helhet.

Sett med bakgrunn i den meget sterke konkurransen i bankmarkedet, lavt rentenivå og press på rentemarginen, anser styret resultatet som tilfredsstillende. Styret og administrasjonen har kontinuerlig fokus på tiltak for å bedre lønnsomheten og er tilfreds med utviklingen i bankens resultat.

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av bankens stilling ved årsskiftet og styret ser ingen forhold av betydning for stilling og resultat som har inntruffet etter regnskapets avslutning.

Årsresultatet etter skatt på kr 26.698.248 foreslås disponert slik:

Overført til sparebankens fond:	kr. 23.599.798
Overført til gavefond og/eller gaver:	kr. 3.000.000
Overført til fond for vurderingsforskjeller:	kr. 98.450

Kapitaldekning / egenkapital

Grue Sparebanks beregningsgrunnlag for kapitaldekning var ved årets utgang på 1.517,9 mill. kr. Kapitaldekningen for morbanken var 23,28 % pr 31.12.19. Til sammenligning hadde Grue Sparebank en kapitaldekning pr. 31.12.18 på 21,13 % (jfr. note 14). Ren kjernekapitaldekning var 20,65 % pr 31.12.19. Bankens utstedte i 2019 et ansvarlig lån på kr 40 mill. for å styrke bankens kapitaldekning.

Fra og med 2018 ble det innført krav til forholdsmessig konsolidering av kapitaldekning i samarbeidende grupper. Det innebærer at bankens andel av beregningsgrunnlag og kapital i Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS konsolideres inn sammen med bankens tall.

Konsolidert kapitaldekning for Grue Sparebank pr 31.12.19 er 21,49 %

Bankens interne ramme for minimum konsolidert kapitaldekning er 18,7 %.

Etter årets årsoppgjørdisposisjoner er sparebankens egenkapital kr 345,4 mill. som utgjør 11,2 % av forvaltningskapitalen.

Årsregnskapet er på bakgrunn av dette avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Årsregnskapet og årsberetningen gir en rettsvisende oversikt over bankens utvikling og resultat av virksomheten og dens stilling.

Fastsettelse av kapitalkrav

Bankens kapitaldekning fastsettes i henhold til Baselkomitéens standarder for kapital- og likviditetsstyring (Basel III) som er gjort gjeldende gjennom EUs kapitaldekningsdirektiv (CRD IV).

Myndighetenes minimumskrav til kapitaldekning pr 31.12.19:

Kapitaldekning (pilar 1)	8,0 %
+ Bevaringsbuffer	2,5 %
+ Systemrisikobuffer	3,0 %
+ Motsyklisk buffer	2,5 %
Minimum kapitaldekning	16,0 %

I tillegg kommer bankspesifikt kapitalkrav (pilar 2) og bankes egen styringsbuffer. Bankens selvpålagte kapitalkrav (pilar 2) er 2,3 %.

Finansdepartementet har besluttet at kravet til systemrisikobuffer øker fra 3 % til 4,5 % fra 31.12.22.

Grue Sparebank har for Pilar 1 valgt å benytte standardmetoden for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko og basismetoden for beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko.

Fastsettelse av tilleggskapital (pilar 2) baserer seg på risikoanalyse av alle virksomhetsområder. Styring og kontroll vurderes for hvert enkelt virksomhetsområde, vurdering og gradering av restrisiko foretas basert på kvaliteten på rutiner og kontroller. Modellen tar utgangspunkt i restrisiko. Kapitalkrav for kredittrisiko og operasjonell risiko (Pilar 1) suppleres med kapitalavsetning for risikoene som ikke er fullt ut dekket i Pilar 1.

Risikoforhold / overordnede mål for risiko og risikotoleranse

Styret har fastsatt at banken skal ha en lav / moderat risikoprofil. Etter fast oppsatt plan foretas løpende rapporteringer gjennom året av de viktigste risikoforhold knyttet til bankens virksomhet. Banken utarbeider egen risikorapport til styret hver måned basert på interne og eksterne rammer for virksomheten. For å avdekke eventuell forhøyet risiko gjennomføres stresstester etter fastsatt plan eller etter behov.

Styret gjennomgår / revurderer strategisk plan hvert år. Banken er eksponert for finansiell risiko i form av kredittisiko, renterisiko, valutarisiko, kursrisiko og likviditetsrisiko. Banken styrer og følger opp disse risikoene blant annet gjennom regelmessig og detaljert rapportering til styret, årlig budsjettering og bankens internkontrollsystem.

Mest betydningsfulle risikoer og tiltak for å redusere risikoene

Strategisk risiko

Strategisk risiko knytter seg til feil strategiske valg som medfører risiko for tap for banken på grunn av feil satsing, feil investeringer eller uteblitte strategiske beslutninger som truer bankens eksistens. Gjeldende strategiplan gjelder for 2018-22. Bankens strategi gjennomgås og revurderes årlig.

Strategisk risiko omfatter også kontroll- og styringsrisiko.

Kredittisiko

Bankens viktigste risikoeksponering totalt sett er kredittisikoen i utlånsporteføljen (jfr. note 5). Kredittisikoen styres av retningslinjer gitt i kredittpolicy, kredittåndbok, fastsatte bevilgningsfullmakter og krav / retningslinjer fastsatt av myndighetene. Banken har valgt å være mer konservative enn det lovverket pålegger banken. Bankens policy, kompetanse, rutiner og kontroller på området skal være slik at det sikrer en sunn og langsiktig utvikling uten at banken utsettes for unødig risiko. Bankens målsetting innen kredittområdet er at lån / kreditter i all hovedsak skal innvilges med lav eller moderat risiko. Bankens kredittstrategi /-policy gjennomgås og revurderes av styret årlig.

Organiseringen innenfor kredittområdet skal være slik at den både ivaretar kundenes krav til service og personlig kontakt og bankens krav til spesialisering, kvalitet og kompetanseutvikling.

Kredittporteføljen skal primært være knyttet til følgende segmenter:

- Personmarkedet
- Primærnæringer
- Små og mellomstore bedrifter med lokal tilhørighet

Porteføljestyling/risikoklassifisering

Kredittkunder er tildelt fast engasjementsansvarlig kundefrådgiver i banken, såfremt kundefrådgiveren er tilgjengelig skal i prinsippet kunden alltid betjenes av samme rådgiver. Alle kunder med tilhørende kreditter risikoklassifiseres ved behandling av lånesøknad.

Bankens risikoklassifiseringsmodell for kredittisiko er ikke endret i 2019 og er identisk med 31.12.18.

For å analysere kredittisikoen og tidlig avdekke mulige problemengasjement, legger banken stor vekt på løpende kontakt med kundene innen bedriftsmarkedet og holder seg oppdatert på makroøkonomiske og bransjespesifikke endringer som kan påvirke kredittisikoen. For bedriftskunder med betydelig aktivitet og engasjement, tilstrebes fortløpende oppfølging av salg, regnskap, inntekter med videre. Det innhentes årsregnskap for bedriftskunder for analyse, oppfølging og fornyet risikoklassifisering.

Risikonivå som fremkommer i bankens modeller for vurdering av kredittisiko bygger på en kombinasjon av historiske data fra regnskap, historiske hendelser og beregnet sannsynlighet for mislighold.

Risikospredning

Erfaringsmessig er bankens risiko for tap på utlån nesten utelukkende knyttet til bedriftsengasjementer. Banken har derfor besluttet å begrense utlån til bedriftsengasjementer inkludert landbruksengasjementer til maksimalt 20 % av totale utlån. Bankens andel av bedriftsengasjementer inkludert landbruk utgjorde pr 31.12.19 13,0 % av totale utlån. Av næringslån utgjorde landbrukslån 68,7 % pr 31.12.19. Brutto utlån til bedriftskunder og andelen bedriftsengasjement av totale utlån er redusert i løpet av siste femårsperiode. Banken har konsentrasjonsrisiko knyttet til lån til landbruksformål, bedriftsengasjementene for øvrig har god spredning mellom sektorer. Banken har etablert interne rammer for eksponering mot enkeltbransjer og porteføljekvalitet. Den største kredittisikoen ligger i de store engasjementene. For å redusere risiko knyttet til de største engasjementene, er enkelte av disse delt med andre banker.

Risiko foreligger også på lån ytet til nyetableringer som banken ser som viktig for å delta i utviklingen av lokalsamfunnet. Styret ser det som viktig at bankens kredittpolitikk vurderes selvstendig, og ikke som en del av vårt bidrag til næringsutvikling.

Utlån til personmarkedet er fordelt på mange små lån, mange med god pantesikkerhet og således liten risiko. Prisene på boliger og landbrukseiendommer har steget i vårt område i 2019, men prisnivået på boliger er likevel svært lavt i forhold til bynære områder. Prisene på brukte boliger ligger langt under byggekostnadene.

Bankens interne krav er at bankens totale engasjement med en kunde som hovedregel ikke skal overstige 10 % av bankens ansvarlige kapital, med unntak av privatengasjement med spesielt god sikkerhet. Bankens største kredittengasjement pr 31.12.19 utgjorde 8,82 % av ansvarlig kapital og er sikret med pant i lett omsettelig eiendom.

Styret anser kredittisikoen for utlån og garantier samlet sett som moderat ut over foretatte nedskrivninger på individuelle lån og grupper av utlån. Bankens verdipapirer er spredd på mange låntakere, med hovedtyngden innenfor finans og fylker/kommuner. Styret anser kredittisikoen på obligasjonsporteføljen som lav. Banken har i 2019 gjennomført stresstester på kredittisikoområdet hver måned.

Operasjonell risiko

Defineres som "risikoen for tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser" Følgende risikokategorier er analysert:

- Internt og eksternt bedrageri (mislighetsrisiko)
- Arbeidsmiljø og ansettelsesvilkår
- Sikkerhet på arbeidsplassen
- Skade på fysiske eiendeler (fysisk risiko)
- Systemsvikt
- Kunder, produkter og forretningspraksis
- Oppgjør, levering og annen transaksjonsbehandling

Vurdering av operasjonell risiko utføres i forbindelse med årlig risikoanalyse, i tillegg blir det foretatt en skjønnsmessig vurdering om beregnet kapitalbehov i Pilar I er tilstrekkelig.

Markeds- og renterisiko

Eksponering i verdipapir- og rentemarkedet påfører banken tapsrisiko ved negativ utvikling i verdipapir- og rentemarkedet. Bankens retningslinjer og rammer for investering i verdipapirer (markedsrisikorammer) er fastsatt i bankens markedspolicy. Bankens markedspolicy gjennomgås og revurderes av styret årlig. Hensikten med bankens eksponering i verdipapirmarkedet er å sikre en sunn og langsiktig utvikling, ved at overskuddslikviditet / likviditetsreserver gir god avkastning med begrenset risiko. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS gjennom en aktiv forvaltning avtale.

For å redusere markedsrisiko styres eksponeringen gjennom etablerte rammer for eksponering innen de forskjellige typer eiendeler og diversifisering. Bankens renterisiko knyttet til ulik rentebinding på innskudd og utlån er minimal. Banken har i tillegg renterisiko på sin beholdning av obligasjoner. Aksje- / aksjefondseksponeringen er utsatt for markedsrisiko ved mulighet for fall i aksjekurser. Banken har i svært begrenset grad aksjer og egenkapitalbevis i enkeltsselskap uten at disse er ment for varig eie.

Renterisiko oppstår som et resultat av at det er ulik rentebindingstid knyttet til bankens fordringer og gjeld. Ved en renteendring overfor bankens kunder, endres renten på innskudd og utlån samtidig. Banken har ingen fastrenteinnskudd og ingen utlån til fast rente på egen balanse, og vil derfor ha lav renterisiko som følge av dette. Renterisikoen reduseres ved at renten på innskudd i andre banker og på hovedtyngden av obligasjonsbeholdningen følger markedsrenten og at rentene på obligasjonene reguleres kvartalsvis. Rentesenknin-ger reduserer avkastningen på egenkapitalen og fører til en tilsvarende reduksjon i bankens resultat. Styret anser bankens renterisiko samlet sett for å være lav.

Bankens driftskonto har flytende rente med daglig rentefastsettelse. Renten på bankens obligasjonslån er knyttet til Nibor 3 mnd med rentefastsettelse hvert kvartal.

Banken har ingen verdipapirplasseringer, utlån, innlån eller innskudd i utenlandsk valuta. Banken handler kun med valuta til privatkunder som en del av ordinær bankdrift. Bankens valutarisiko er knyttet til bankens kontantbeholdning av valuta.

Banken har i 2019 gjennomført stresstester på markedsrisikoområdet hver måned.

Likviditetsrisiko

I henhold til likviditetsforskriften skal banken til enhver tid ha tilstrekkelig med likvider. Bankens retningslinjer og rammer for likviditet er fastsatt i bankens likviditetspolicy. Bankens likviditetsstrategi /-policy gjennomgås og revurderes av styret årlig. Generelt vil lavere likviditetsrisiko innebære høyere finansieringskostnad. Banken står derfor ovenfor en avveining mellom bankens samlede innlånskostnad og bankens samlede likviditetsrisiko. Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert og i hovedsak være finansiert med innskudd. Bankens innskuddsdekning var pr 31.12.19 92,1 %. Banken skal også ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i krisesituasjoner.

Banken rapporterer i henhold til Finanstilsynets bestemmelser LCR (liquidity coverage ratio) og NSFR (net stable funding ratio):

LCR	31.12.19	168 %
NSFR	31.12.19	138 %

Banken har rammer for likviditetseksponering på kort, mellomlang og lang sikt. Banken har god likviditet, og vi anser likviditetsrisikoen som lav innenfor første års tidshorisont. Banken bruker etter behov Eika Boligkreditt AS som langsiktig finansieringskilde for boliglån. Boliglån formidlet til Eika Boligkreditt AS skal i normalsituasjon ha belåningsgrad lavere enn 60 % av markedsverdi. Banken har inngått tilleggsavtale med Eika Boligkreditt AS som muliggjør overføring av lån med belåningsgrad inntil 75 % av markedsverdi. Banken ser på tilleggsavtalen som en beredskapsløsning for likviditetstilgang. Av bankens samlede lån til personmarkeds kunder er 31,6 % plassert i Eika Boligkreditt AS. Bankens interne ramme for plassering av lån i boligkredittforetak er maksimalt 40 %.

Banken har i 2019 gjennomført stresstester på likviditetsområdet hver måned.

Renommé- / omdømmerisiko

Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter og myndigheter. Svekkelse av renommé / omdømme oppstår på grunn av uheldige hendelser i egen bank, systemer eller hos samarbeidspartnere. For å redusere risiko for svekket renommé ved uheldige hendelser arbeider banken systematisk for å oppnå høy kundetilfredshet og skape tillit hos kundene og eksterne långivere. Kundetilfredshets- og medarbeidertilfredshetsmålinger foretas årlig av Kantar TNS.

Ledelsesmessig styring og intervensjoner

Bankens internkontroll omfatter kontroller som blant annet skal overvåke bankens kredittrisiko, likviditetsrisiko, kursrisiko og renterisiko.

Det er utarbeidet beredskapsplaner innenfor kreditt-, markeds- og likviditetsområdet. Resultatet av kvartalsvise stresstester innenfor disse områdene avgjør om beredskapsplanene skal iverksettes. Det er i tillegg utarbeidet scenariomodell knyttet til alvorlige økonomiske tilbakeslag.

Banken har etablert egen uavhengig risikokontroll- og compliancefunksjon.

Begrensninger i styring og kontrollrutiner

Begrensninger kan oppstå som følge av at menneskelig dømmekraft i forbindelse med beslutningstaking kan være mangelfull. Feilsituasjoner kan oppstå som følge av menneskelig svikt (ubeviste feil), og kontroller som kan omgås gjennom samarbeid mellom to eller flere ansatte (beviste feil).

Det er lagt opp til deling av prosesser for å påse at flere personer er involvert for å unngå at samme person innvilger og godkjenner vilkår for innvilgning.

Styring og kontrollrutiner er evaluert ved hjelp av risikoanalyse for alle bankens virksomhetsområder.

Bærekraft og samfunnsansvar

Banken har et ansvar for å unngå å medvirke til miljøødeleggelser, korrupsjon eller brudd på grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter. For banken handler samfunnsansvar særlig om å ivareta disse hensynene i investeringer og lån. Tillit fra omverdenen og godt omdømme er viktig for banken. Bankens interesser har forventninger til at banken utøver sin rolle som en ansvarlig samfunnsaktør.

Bankens retningslinjer for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar omhandler hvordan virksomheten påvirker mennesker, samfunn og miljø. Det å skape verdier og være lønnsom er en del av bankens samfunnsrolle, og banken vil på denne måten bidra til vekst og utvikling i samfunnet. Det er ikke likegyldig hvordan banken tjener sine penger, valg av produkter og tjenester skal ikke gå på bekostning av mennesker, etikk eller miljø. Det er en selvfølge at banken etterlever gjeldende lover og forskrifter, og banken skal ha høy etisk bevissthet.

Bankens handlingsregler for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar

Banken har utarbeidet følgende handlingsregler for hvordan banken skal ivareta sitt samfunnsansvar:

Klima og miljø

Banken skal opptre ansvarlig med tanke på klima og miljø. Banken skal ha gode retningslinjer for bruk og håndtering av papir, sortering og gjenvinning av elektronikk/IT-utstyr. Bankens skal i stor grad benytte miljøvennlige produkter, og vil benytte videokonferanser/webmøter der dette er mulig. Banken vil gjennom dette redusere bilkjøring og flyreiser så mye som mulig.

Menneskerettigheter

Banken skal ikke medvirke til brudd på menneskerettighetene, men støtte og respektere vern av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter. Banken skal respektere alle menneskerettigheter slik de er beskrevet i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og krever det samme av selskaper som det lånes penger til.

Hvitvasking og terrorfinansiering

Banken skal bekjempe økonomisk kriminalitet på bakgrunn av risikovurderinger og oppfølging av antihvitvaskområdet, mistenkelige transaksjoner og mulige svindelsaker. For at banken ikke skal bli brukt som et virkemiddel til hvitvasking, finansiering av terror eller dødelige våpen, gjennomfører banken en rekke tiltak. Bankens rutiner og retningslinjer baserer seg på hvitvaskingsloven, med tilhørende forskrift og rundskriv fra Finanstilsynet. Våre hovedoppgaver tilknyttet dette er å gjennomføre risikovurderinger, gjennomføre kundekontroll, undersøke mistenkelige transaksjoner og kunder, samt rapportere mistenkelige transaksjoner til Økokrim.

Skatt

Banken skal ikke investere i selskaper eller gi kreditt til kunder som organiserer sin virksomhet i såkalte skatteparadis eller som ikke rapporterer sin virksomhet i ethvert land de opererer i. Videre forventes det at bankens kunder er åpne om sine eierstrukturer, at de organiserer sin virksomhet på en slik måte at de gjenspeiler reell produksjon/verdiskapning, og ikke utnytter smutthull i lovverket for å unngå beskatning ved bruk av skatteparadis. Det innebærer også at selskapene har prosedyrer for iverksettelse av tiltak ved mistanke om at ansatte eller leverandører har gjort seg skyldige i tilrettelegging av skatteunndragelse.

Korrupsjon

Korrupsjon omfatter å bestikke eller ta imot bestikkelser i form av penger, gaver eller tjenester. Banken har nulltoleranse for korrupsjon. Det gjelder både innad i organisasjonen, hos bankens kunder, i selskaper banken investerer i, hos våre fondsleverandører og hos leverandører til bankens egne innkjøp.

Bærekraftig eierskap og investeringsstrategi

Banken skal sikre ansvarlig og bærekraftig eierskap gjennom egne retningslinjer for eierstyring. Banken skal avstå fra å investere i selskaper som etikkrådet i Statens pensjonsfond utland fraråder.

Lokalt engasjement

Banken skal forvalte de midler den har til rådighet på en god måte, og skal bidra aktivt til lokalsamfunnet. Den skal ta initiativ til og støtte lokale bærekraftige tiltak som skaper vekst og utvikling i lokalsamfunnet. Dette gir banken grunnlag for videre utvikling og innføring. Gjennom årlig gaveutdeling skal banken bidra positivt til lokalsamfunnet.

Kunder

Banken skal møte kundene med respekt og vennlighet, og finne gode løsninger som både tjener kunden og banken. Markedsføringen og rådgivning av salg av produkter og tjenester skal skje på en etisk måte, med basis i saklig og korrekt informasjon, i samsvar med gjeldende lover og regler. Priser for de viktigste tjenestene skal være tilgjengelig i bankens nettsider og i bankens lokaler. Bankens informasjon til kundene ved tilbud om produkter og tjenester skal være nøyaktig, forståelig og pålitelig, og aldri bevisst være tvetydig eller egnet til å villeden en kunde. Banken skal oppfylle kravene i ny personvernforordning. Forordningen stiller blant annet krav om at kunder og ansatte har rett til å kreve sletting av egne personopplysninger (retten til å bli glemt), samt rett til å ta med seg sine personopplysninger (dataportabilitet) til annen virksomhet.

Nulltoleranse for diskriminering

Det skal aldri finne sted diskriminering av kunder på grunn av alder, kjønn, rase, religion, nasjonalitet eller sivil status. Det er et grunnleggende prinsipp i bankens personalpolitikk at kvinner og menn skal ha like muligheter for å kvalifisere seg til alle typer oppgaver, og at karrieremulighetene skal være de samme. Mulighetene skal videre være like uavhengig av alder, etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion, legning, livssyn eller funksjonsevne. Ingen form for verbal, fysisk og seksuell trakassering skal forekomme.

Bærekraftige innkjøp

Banken skal benytte leverandører som er opptatt av samfunnsansvar, og som produserer varer og tjenester på en lønnsom, anstendig og bærekraftig måte. Barnearbeid er uakseptabelt. Det er viktig at bankens leverandører opptrer redelig og ordentlig, og har ordnede arbeidsforhold. Det gjelder også for bankens leverandører av finansielle investeringer, som for eksempel bankens beholdning av papirer for likviditetsformål.

Kredittgivning

Banken skal i sin kredittgivning ta hensyn til formålet med kreditten, og om kunden driver en ansvarsfull virksomhet. Dette innebærer blant annet at varer og tjenester produseres på en bærekraftig måte, om kunden respekterer grunnleggende menneskerettigheter og om kunden forurenser miljøet. Banken skal også sikre ansvarlige utlånsvirksomhet gjennom å øke bedriftenes bevissthet og praksis rundt temaer som miljø, etikk, samfunnsansvar, forretningsdrift og eierstyring.

Bankens konkurrenter

Banken skal opptre med respekt og redelighet overfor sine konkurrenter. Opplysninger som banken gir om seg selv, sine produkter og om sine konkurrenter, skal være korrekte.

Medarbeidere og trivsel

Bankens ansatte og valgte representanter skal behandles med respekt, og skal rettidig få forelagt seg den informasjon og de opplysninger som de etter lov, forskrifter, bankens vedtekter og internt regelverk har krav på. Banken skal skape et trivelig og motiverende arbeidsmiljø, med gjensidig tillit, samarbeid og åpenhet.

Corporate governance

I dette avsnittet ønsker vi å gi en kortfattet beskrivelse av prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i Grue Sparebank.

Bankens styringsstruktur følger "Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven)" som trådte i kraft fra 01.01.16.

Bankens generalforsamling er sammensatt på følgende måte:

- 9 medlemmer og 4 varamedlemmer valgt av bankens innskyttere
- 3 medlemmer og 1 varamedlem valgt av Grue kommune
- 4 medlemmer og 2 varamedlemmer valgt av og blant de ansatte i banken

Generalforsamlingen har avholdt ett møte i 2019.

Bankens styre er sammensatt på følgende måte:

- 5 medlemmer og 2 varamedlemmer valgt av generalforsamlingen
- 1 medlem og 1 varamedlem valgt av ansatte

Første vararepresentant har møtt i sju styremøter. Kvinneandelen i styret utgjør 60 %, når en etter vanlig praksis utelater ansattes representant fra beregningen. Første vararepresentant er mann. Ansattes representant og ansattes vararepresentant i styret er kvinner. Styret har i 2019 avholdt 12 styremøter og behandlet totalt 180 saker.

Bankens samlede styre utgjør risiko- og revisjonsutvalget. Styret skal samlet ha den kompetanse som ut fra bankens organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta risiko- og revisjonsutvalgets oppgaver. Minst ett av medlemmene skal være uavhengig av virksomheten og ha kvalifikasjoner innen regnskap eller revisjon.

Bankens styrings- og kontrollsystemer er basert på lover og forskrifter, i tillegg til interne rammer og fullmakter vedtatt av styret. Banken foretar årlig risikoanalyse for virksomheten. Bankens arbeidsprosesser og kontrollrutiner er utformet for å begrense risiko knyttet til virksomheten.

Bankens ledergruppe består av fire medlemmer som alle er menn.

Personale, arbeidsmiljø og samfunnsansvar

Banken har en viktig rolle i folks liv. Det være seg privatpersoner som får oppfylt drømmen sin om ny bolig eller bedriftskunder som får hjelp til å sette gode ideer ut i livet. Vi avlaster risiko, sikrer likviditet og stimulerer samfunnet. Ikke minst bidrar banken til samfunnet gjennom gaver og annen støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål. I 2019 beløp slik støtte seg til kr 2,8 mill.

Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som eksempel etterlevelse av lover og forskrifter, etikk, bekjempelse av hvitvasking, helse, arbeidsmiljø, sikkerhet samt det ytre miljø. Bankens system for overvåking av «uvanlige» transaksjoner knyttet til mulig hvitvasking har rapport et betydelig antall saker i 2019. Banken har et system som automatisk

«flagger» mistenkelige transaksjoner som må undersøkes nærmere. Etter nærmere er det funnet grunnlag for å rapportere to saker til Økokrim i 2019. Bankens øvrige hendelsesrapportering ikke har avdekket vesentlige avvik i 2019.

Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar heller ikke egen miljøsystemsertifisering.

Banken har ved årets utgang 24 fast ansatte. Av disse er fire ansatt på deltid. I tillegg har tre personer fungert som ekstrahjelp/vikarer i løpet av året. Totalt er det utført 23,3 årsverk i 2019. Banken har en kvinneandel på 50 % blant faste ansatte. Det legges til rette for at rekrutteringer skjer fra et bredt utvalg av samfunnet og eldre arbeidstakere kan få et yrkesaktivt liv frem til alderspensjonering og bidra til å redusere antall tidligpensjoneringer i banken. Banken sikrer også ansatte innflytelse gjennom godt samarbeid med de tillitsvalgte innenfor de rammer og tradisjoner som gjelder for bransjen.

For å sikre etterlevelse og godt omdømme inngår bankens ansatte i et etterutdanningsprogram med ulike kurs, seminarer mv. med fokus på etterlevelse av sentrale lover og forskrifter og bankfaglige temaer. Alle faste ansatte har i løpet av året deltatt på eksterne og / eller interne kurs for oppdatering og opplæring. Ved utløpet av 2019 er 12 av bankens ansatte autoriserte finansielle rådgivere (sparring), 13 autoriserte skadeforsikringsrådgivere og 10 autoriserte kredittrådgivere.

Banken er medlem av Glåmdal HMS Tjeneste. Banken har også et eget treningsrom med diverse treningsapparater. Helsetilstanden til de ansatte må karakteriseres som god med lite sykefravær. Sykefraværet skyldes ikke skader eller ulykker i banken. Sykefraværet var 3,66 % i 2019, noe som er en reduksjon fra 3,74 % i 2018. De ansatte er innmeldt i bankens pensjonsordning, behandlingsforsikring, gruppelebensforsikring og reiseforsikring.

Banken har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for bankens ansatte med følgende sparesatser betalt av Grue Sparebank:

- 7 % innskudd av lønn mellom 0 G og 7,1 G
- 17 % innskudd av lønn mellom 7,1 G og 12 G

Ansatte som tidligere hadde ytelsesbasert pensjonsordning blir kompensert for differansen mellom beregnet reduksjon i pensjon ved overgang til innskuddsbasert pensjon.

Medarbeidertilfredshetsundersøkelse utføres årlig, tiltak iverksettes innenfor de områder hvor det er avdekket svakheter. Styrets oppfatning er at arbeidsforhold, trivsel og miljø i banken er godt.

Styret har gitt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Det vises også til note 21a i årsregnskapet.

Banken har ingen ordning med variabel godtgjørelse (prestasjonslønn / bonus) for noen av bankens ansatte.

Bankens verdier og ansatte er sikret med moderne utstyr.

Bankens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Banken har utover årsrapporten og ovennevnte forhold ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

Utsiktene for kommende år

Det forventes ingen store endringer i rentenivå i 2020. Flesteparten av våre privatkunder og landbrukskunder har lav gjeldsbelastning, den samlede situasjonen for privatkundene og landbrukskundene er derfor god. Risikoen ved utlån til privatmarkedet vil øke ved fall i boligprisene. Lokal industri er for en stor del utsatt fra konkurranse fra utlandet. Svak kronekurs har bedret konkurranseevnen.

Grue Sparebank forventer en utlånsvekst på egen balanse på nivå med 2019 for privatmarkedet og en meget moderat vekst i utlånsvolum til bedriftsmarkedet.

Innen bedriftsmarkedet forventer vi tap på normalnivå i 2020. Samlet sett vil kredittrisikoen ved utlån til bedriftsmarkedet være moderat.

Banken vil i 2020 fortsette arbeidet med å bedre lønnsomheten.

Gjennom endringer i virksomheten, etablering av rådgivningskontor på Flisa, kompetanseheving og nyansettelser har banken hatt en betydelig økning i inntekter utover renteinntektene. Andre inntekter forventes å øke ytterligere i 2020.

Styret mener Grue Sparebank er konkurransedyktig med sine produkter både på pris og kvalitet. Styret vurderer bankens økonomiske stilling som tilfredsstillende og forventer en stabil utvikling som gjør oss i stand til å oppfylle kundenes krav på en tilfredsstillende måte.

Kirkenær, 27.02.2020

Hanne Haukerud Rolsdorph
Styreleder

Anita Madshus
Styremedlem

Kari Nordset Birkev
Styremedlem

Hans Petter Gjeterud
Banksjef

Bernt Snapa
Nestleder

Ole Petter Venstad
Styremedlem

Ida Østerud
Styremedlem

RESULTATREGNSKAP (i tusen kroner)

	Noter	2019	2018
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1.282	375
Renter og lign. innt. av utlån til og fordr. på kunder		84.035	69.769
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		7.751	4.888
Sum renteinntekter og lignende inntekter		93.069	75.032
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinst.		38	28
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		27.530	17.696
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		10.774	7.093
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital		913	-
Andre rentekostnader og lignende kostnader		1.211	1.402
Sum rentekostnader og lignende kostnader		40.465	26.220
Netto rente og kredittprovisjonsinntekter	16	52.603	48.813
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		5.639	3.979
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		98	751
Sum utbytte og andre innt. av verdip. med var. Avkastning		5.737	4.730
Garantiprovisjoner		305	291
Andre gebyr og provisjonsinntekter	17	20.027	18.373
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		20.333	18.664
Andre gebyr og provisjonskostnader		3.348	3.043
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		3.348	3.043
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		-298	-247
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		1.135	710
Netto verdiendring og gev./tap på valuta og finansielle drivater		807	809
Sum netto verdiendring og gev./tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler		1.644	1.272
Driftsinntekter faste eiendommer		1.204	1.057
Andre driftsinntekter	18	-	-
Sum andre driftsinntekter		1.204	1.057
Lønn	21	15.756	15.046
Pensjoner	20	1.000	1.362
Sosiale kostnader		3.275	3.321
Administrasjonskostnader		9.270	9.096
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	19	29.300	28.825
Ordinære avskrivninger	10	1.850	1.563
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		1.850	1.563
Driftskostnader faste eiendommer		2.197	1.905
Andre driftskostnader	22	9.200	8.882
Sum andre driftskostnader		11.397	10.787
Tap på utlån		1.365	5.721
Sum tap på utlån, garantier m.v.	5	1.365	5.721
Gevinst/tap		253	507
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		253	507
Resultat av ordinær drift før skatt		34.514	25.104
Skatt på ordinært resultat	23	7.816	5.606
Resultat for regnskapsåret	13	26.698	19.498
Overført fra/til fond for vurderingsforskjeller		98	-
Overført fra/til sparebankens fond		23.600	17.998
Avsetning til gaver		3.000	1.500
Sum overføringer og disponeringer		26.698	19.498

9
1
0
2
K
n
a
b
e
r
a
p
s
e
u
r
G
|
13

EIENDELER (i tusen kroner)

	Noter	2019	2018
Kontanter og fordringer på sentralbanker		24.789	26.009
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		59.624	54.423
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		59.624	54.423
Kasse-/drifts- og brukskreditter		229.363	192.965
Byggelån		22.669	15.271
Nedbetalingslån		2.167.482	2.071.244
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	16	2.419.515	2.279.480
Individuelle nedskrivninger på utlån		-2.303	-2.073
Nedskrivninger på grupper av utlån		-4.034	-3.515
Sum netto utlån og fordringer på kunder	5	2.413.177	2.273.892
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		69.988	122.027
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		352.856	232.178
Sum sertifikater og obligasjoner	7,8	422.843	354.205
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis		146.568	94.327
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	9	146.568	94.327
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper	3	1.818	-
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper		1.818	-
Eierinteresser i andre konsernselskaper	3	-	1.850
Sum eierinteresser i konsernselskaper		-	1.850
Utsatt Skattefordel	23	410	203
Sum immaterielle eiendeler		410	203
Maskiner, inventar og transportmidler		1.199	950
Bygninger og andre faste eiendommer		17.519	16.193
Sum varige driftsmidler	10	18.717	17.143
Andre eiendeler		850	391
Sum andre eiendeler	11	850	391
Opptjente ikke mottatte inntekter		6.264	4.621
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		6.264	4.621
SUM EIENDELER	4	3.095.060	2.827.065

Gjeld og Egenkapital (i tusen kroner)

	Noter	2019	2018
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		2.813	2.770
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		846	1.009
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	12	3.659	3.779
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		2.124.603	1.887.096
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		102.899	97.856
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	12	2.227.501	1.984.951
Obligasjonsgjeld		460.000	500.000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12	460.000	500.000
Annen gjeld	12	13.763	11.803
Sum annen gjeld		13.763	11.803
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		4.741	4.833
Annen ansvarlig lånekapital		40.000	-
Sum ansvarlig lånekapital	12	40.000	-
SUM GJELD		2.749.664	2.505.367
Fond for vurderingsforskjeller		98	-
Sparebankens fond		345.298	321.698
Sum opptjent egenkapital	13,14	345.396	321.698
SUM EGENKAPITAL		345.396	321.698
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	4	3.095.060	2.827.065
Poster utenom balansen			
Pantstillelse - verdipapirer deponert som sikkerhet for lån i Norges Bank	15	163.616	129.893
Garantiansvar	15	28.268	28.192

Kirkenær, 27. Februar 2020

Hanne Haukerud Rolsdorph
Styreleder

Anita Madshus
Styremedlem

Kari Nordset Birkely
Styremedlem

Hans Petter Gjeterud
Banksjef

Bernt Snapa
Nestleder

Ole Petter Venstad
Styremedlem

Ida Østerud
Styremedlem

Kontantstrøm (i tusen kroner)

2019

2018

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter

Resultat av ordinær drift etter skatt	26.698	19.498
Ordinære avskrivninger	1.850	1.563
Tap på utlån	1.365	5.721
Gaver	-3.000	-1.500
Verdiregulering og andre periodiseringer	-113	-54
Endring utlån: - økning/ + nedgang	-140.660	-236.419
Endring utlån til finansinstitusjoner: - økning/ + nedgang	-5.201	1.251
Endring innskudd fra kunder: + økning/ - nedgang	242.550	99.473
Endring innskudd fra kredittinstitusjoner: + økning/ - nedgang	-121	24
Endring øvrige fordringer: - økning/ + nedgang	-2.309	45
Endring kortsiktig gjeld: + økning/ - nedgang	1.868	2.458
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	122.926	-107.940

Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter

- Investering i varige driftsmidler	-3.424	-2.875
Avgang i varige driftsmidler	123	0
Endring langsiktige verdipapirer: - økning/ + nedgang	-120.846	-89.206
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-124.147	-92.081

Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter

Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer: + økning/ - nedgang	0	200.000
---	---	---------

Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter

0 200.000

Netto kontantstrøm for perioden

-1.221 -21

Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse

26.010 26.031

Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt

24.789 26.010

Denne består av:

Bankinnskudd m.v. 5.659 6.963

Innskudd i Norges Bank 19.130 19.047

Note 1 - Generell info - rettviseende bilde

Bankens årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskaps-skikk, og gir et rettviseende bilde av bankens resultat og stilling. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt. Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsipper i 2019. Banken vil fra 1.1.2020 rapportere iht. IFRS. Overgangen vil skje med virkning for 1. kvartal 2020. For overgangseffekter se note 24.

Note 2 - Regnskapsprinsipper

KONSERNREGNSKAP

Banken har ikke datterselskap, men har en eierpost på 49,9 % i Grue Næringssselskap AS. Dette er bokført etter egenkapitalmetoden. Opplysninger om selskapets resultatposter er gitt i note 3.

RESULTATPOSTER

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De peri-odiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året det blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFO-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separ-arat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene. Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar løpende vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket innen 90 dager. Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntråd konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og beta-lingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstateret tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger da alle sikkerheter er realisert og det er konstateret at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens utlånsportefølje av lån som ikke er individuelt vurdert for nedskrivning. Risikoklassifiserings-systemet som er utviklet av for Eika-bankene danner grunnlag for gruppenedskrivninger. Prosentvise tap i den enkelte risikoklasse er basert på historiske tap i Eika-bankene. Andre forhold kan være makroøkonomiske forhold, verdifall på fast eiendom ved økte markeds-renter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført medtas ikke i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Det er ingen utestående derivatavtaler pr 31.12.2019.

VERDIPAPIRER

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verddivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen og anleggspporteføljen verddivurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 7 og 9.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som omløpsmidler. Disse er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også for verdifastsettelsen av virkelig verdi for de enkelte obligasjonene og sertifikatene. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger beregnes virkelig verdi i spread-matrise utarbeidet av Verdipapirfondenes forening.

Aksjer og egenkapitalbevis

Aksjer og egenkapitalbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer som er omløpsmidler eller anleggsmidler, er anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av aksjer klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskost, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi.

Immaterielle eiendeler

Banken har ved årsslutt utsatt skattefordel bokført som immatriell eiendel.

PENSJONFORPLIKTELSE OG PENSJONSKOSTNADER

Den nye AFP- ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning og finansieres gjennom premier som fastsettes som en pro-sentsats av lønn. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetning foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende år.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skatt/skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til nominelt beløp med justering av over- eller underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid. Evt. beholdning av egne obligasjoner kommer til fradrag på obligasjonsgjelden og presenteres på egen linje.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra kostnader knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Note 3 - Datterselskap og tilknyttede selskap

Eierinteresser i datterselskap (ikke konsoliderte) - anvendt kostmetoden

Selskaps navn	Kontor kommune	Selskaps kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Total EK	Resultat 2019	Bokført verdi
Grue Næringssselskap AS	Grue	3.430	1.710	49,9 %	3.772	37	1.719
Sum morbanks investering i datterselskap							1.719

Note 4 - Finansiell risiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke skal kunne gjøre opp sine forpliktelser på forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko.

Banken har interne måltall for likviditet, som løpende fremlegges for styret. Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 85 %, og dekningen utgjør ved årets utgang 92,06 % mot 87,08 % året før.

For å fylle dette likviditetsgapet funder banken seg også gjennom langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarkedet. Forfallstrukturen fremgår i note 12 om gjeld. Kommitterte trekkrettigheter i DNB, kr 140 mill, er på kort sikt sentral i denne sammenheng, selv om rammen i liten grad har vært benyttet gjennom 2019.

Likviditetssituasjonen betraktes som god.

I tabellen nedenfor er benyttede kasse-/driftskreditter tatt med under kolonne 0-1 mndr. på linjen for utlån til kunder. Innskudd fra kunder er rapportert i kolonnen uten løpetid.

Restløpetid for hovedposter i balansen

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest løpetid
Eiendeler:							
Kontanter og fordringer på sentralbanken	24.789						24.789
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	59.624						59.624
Utlån til og fordring på kunder	2.419.515	5.627	16.676	29.223	117.872	2.210.819	39.298
Obligasjoner og sertifikater	422.843	4.003	28.999	29.065	360.776	0	
Øvrige eiendelsposter	168.289	6.264					162.025
Sum eiendelsposter	3.095.060	15.894	45.675	58.288	478.648	2.210.819	285.735
- herav utenlandsk valuta	820						820
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	3.659	846					2.813
Innskudd og gjeld til kunder	2.227.501	10.392					2.217.110
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	460.000			100.000	360.000		
Ansvarlig lånekapital	40.000					40.000	
Øvrig gjeld	18.504	1.415	1.398	13.454			2.238
Egenkapital	345.396						345.396
Sum gjeld og egenkapital	3.095.060	12.652	1.398	113.454	360.000	40.000	2.567.557
- herav utenlandsk valuta							
Netto likv. eksponering på balansen	-0	3.242	44.278	-55.165	118.648	2.170.819	-2.281.821
- herav utenlandsk valuta	820	0	0	0	0	0	820

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap på grunn av at motparten ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Se note 5 for informasjon om kredittrisiko i utlånsgengasjement.

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder som i hovedsak er utlån.

Også andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede ikke benyttede kreditter er forbundet med kredittrisiko.

Motpartrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter innebærer også kredittrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i rente-, valuta eller egenkapitalinstrumenter, og er nedenfor nærmere omtalt under renterisiko, valutarisiko samt prisrisiko. Risikoen er knyttet til resultatsvingninger som følge av endringer i markedspriser og kurser.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som en følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendring på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Banken har lav renterisikoeksponering. Banken har verken fastrentelån eller fastrenteinnskudd ved årets utgang. Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten betraktes som lav.

Beholdningen av obligasjoner har en gjennomsnittlig durasjon/varighet på 0,14 Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på kr. 0,8 mill ved årets slutt.

Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor den fastsatte ramme på 2,0 mill.

Tid frem til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen nedenfor.

Renteendringstidspunkt for hovedposter i balansen.

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente ekspon.
Eiendeler:							
Kontanter og fordringer på sentralbanken	24.789		19.130				5.659
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	59.624		59.624				
Utlån til og fordring på kunder	2.419.515		2.419.515				
Obligasjoner og sertifikater	422.843	82.560	330.281	10.002	0	0	0
Øvrige eiendelsposter	168.289						168.289
Sum eiendelsposter	3.095.060	82.560	2.828.550	10.002	0	0	173.948
- herav utenlandsk valuta	820						820
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	3.659		3.659				
Innskudd og gjeld til kunder	2.227.501		2.227.501				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	460.000	60.000	400.000	0			
Ansvarlig lånekapital	40.000	0	40.000				
Øvrig gjeld	18.504						18.504
Egenkapital	345.396						345.396
Sum gjeld og egenkapital	3.095.060	60.000	2.671.160	0	0	0	363.900
- herav utenlandsk valuta	0						
Netto rente eksponering på balansen	-0	22.560	157.389	10.002	0	0	-189.951
- herav utenlandsk valuta	820	0	0	0	0	0	820

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakurser.

Bankens balanseposter i utenlandsk valuta utgjøres av kassebeholdningen. Denne er omregnet til norske kroner basert på kursen ved årets utgang. Risiko for valutatap ansees å være uvesentlig.

Note 5 - Utlån

Beløpet som best representerer bankens maksimale eksponering for kredittrisiko overfor kunder (definert i note 4), uten å ta hensyn til sikkerhetsstillelser eller andre kredittforbedringer, er bokført verdi av netto utlån tillagt garantier og ubenyttede kredittrammer.

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko	31.12.2019	31.12.2018
Brutto utlån	2.419.515	2.279.480
Nedskrivning på individuelle utlån	-2.303	-2.073
Nedskrivning på grupper av utlån	-4.034	-3.515
Netto utlån	2.413.177	2.273.892
Garantier	28.268	28.192
Ubenyttede kredittrammer	139.425	127.506
Maksimal eksponering for kredittrisiko	2.580.870	2.429.590

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere kredittrisikoen. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, kontantdepot eller avtalt motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger, driftsmidler og/eller varelager. Sikkerhetens verdi fastsettes til virkelig verdi med forhåndsbestemt %-fradrag avhengig av type sikkerhet. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges det i utgangspunktet til grunn en forutsetning om fortsatt drift, med unntak for de tilfeller der det allerede er foretatt en nedskrivning.

Virkelig verdi av sikkerhetene for utlån	2019	2018
Sum	2.417.211	2.277.407

Se tabell for misligholdte og tapsutsatte lån for informasjon om verdi av sikkerhetsstillelser for misligholdte og tapsutsatte lån.

Risikovurdering

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i bedrifts- og personmarkedsportføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold. Systemet benytter 10 friske risikoklasser og 2 klasser for hhv. misligholdte engasjement og engasjement med individuelle tapsnedskrivninger (se tabell nedenfor). Antall klasser bidrar til at endringer (migrasjon) på kundenivå vil være synlig på et tidligst mulig tidspunkt. Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier og kundens risikoklasse er derfor en sammensetning av eksterne og interne data som gir kunden en sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en sammensetning av data for kundedferd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score. Risikoklassifiseringsmodellene er i 2019 identisk med 2018.

Risikoklasse		Sannsynlighet for mislighold (prosent)	
		Fra og med	Til
1	Lav	0,01	0,10
2	Lav	0,10	0,25
3	Lav	0,25	0,50
4	Middels	0,50	0,75
5	Middels	0,75	1,25
6	Middels	1,25	2,00
7	Middels	2,00	3,00
8	Høy	3,00	5,00
9	Høy	5,00	8,00
10	Høy	8,00	100,00
11	Misligholdt	Misligholdt	
12	Tapsutsatt	Tapsutsatt	

Basert på Grue Sparebanks risikoklassifiseringssystem, hvor risikoklasse 1 representerer lavest og klasse 12 høyest risiko.

Engasjement fordelt på risikogrupper 31.12.2019

Samlet		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	1.934.240	74,8 %	1.796.744	21.539	115.957	0
Risikoklasse 4 - 7	middels	445.524	17,2 %	425.030	2.381	18.113	0
Risikoklasse 8 - 10	høy	200.369	7,7 %	190.766	4.348	5.255	0
Risikoklasse 11	misligholdt	5.738	0,2 %	5.738	0	0	1.803
Risikoklasse 12	tapsutsatt	917	0,0 %	917	0	0	500
Mangelfullt klassifisert	lav	420	0,0 %	320	0	100	0
Sum		2.587.207	100,0 %	2.419.515	28.268	139.425	2.303

Personmarked		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	1.756.840	78,9 %	1.642.412	19.958	94.471	0
Risikoklasse 4 - 7	middels	301.261	13,5 %	297.698	27	3.536	0
Risikoklasse 8 - 10	høy	162.767	7,3 %	159.782	31	2.953	0
Risikoklasse 11	misligholdt	5.425	0,2 %	5.425	-	-	1.493
Risikoklasse 12	tapsutsatt	0	0,0 %	-	-	-	0
Mangelfullt klassifisert	lav	320	0,0 %	320	-	-	0
Sum		2.226.612	100,0 %	2.105.636	20.016	100.960	1.493

Bedriftsmarked			Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	177.399	49,2 %	154.333	1.581	21.486	0	
Risikoklasse 4 - 7	middels	144.263	40,0 %	127.332	2.354	14.577	0	
Risikoklasse 8 - 10	høy	37.603	10,4 %	30.984	4.317	2.301	0	
Risikoklasse 11	misligholdt	313	0,1 %	313	0	0	310	
Risikoklasse 12	tapsutsatt	917	0,3 %	917	0	0	500	
Mangelfullt klassifisert	lav	100	0,0 %	0	0	100	0	
Sum		360.595	100,0 %	313.879	8.252	38.464	810	

Engasjement fordelt på risikogrupper 31.12.2018

Samlet			Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	1.809.140	74,3 %	1.680.907	19.215	109.018	0	
Risikoklasse 4 - 7	middels	470.872	19,3 %	448.092	8.406	14.375	0	
Risikoklasse 8 - 10	høy	143.571	5,9 %	138.994	571	4.005	0	
Risikoklasse 11	misligholdt	10.059	0,4 %	10.059	0	0	1.535	
Risikoklasse 12	tapsutsatt	1.026	0,0 %	1.018	0	8	538	
Mangelfullt klassifisert	lav	510	0,0 %	410	0	100	0	
Sum		2.435.178	100,0 %	2.279.480	28.192	127.506	2.073	

Personmarked			Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	1.608.492	77,8 %	1.505.117	17.460	85.914	0	
Risikoklasse 4 - 7	middels	348.209	16,8 %	345.071	225	2.913	0	
Risikoklasse 8 - 10	høy	106.331	5,1 %	106.158	10	163	0	
Risikoklasse 11	misligholdt	4.207	0,2 %	4.207	0	0	935	
Risikoklasse 12	tapsutsatt	0	0,0 %	0	0	0	0	
Mangelfullt klassifisert	lav	409	0,0 %	409	0	0	0	
Sum		2.067.647	100,0 %	1.960.962	17.695	88.990	935	

Bedriftsmarked			Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	200.648	54,6 %	175.789	1.755	23.104	0	
Risikoklasse 4 - 7	middels	122.664	33,4 %	103.021	8.181	11.462	0	
Risikoklasse 8 - 10	høy	37.239	10,1 %	32.836	561	3.843	0	
Risikoklasse 11	misligholdt	5.852	1,6 %	5.852	0	0	600	
Risikoklasse 12	tapsutsatt	1.026	0,3 %	1.018	0	8	538	
Mangelfullt klassifisert	lav	102	0,0 %	2	0	100	0	
Sum		367.531	100,0 %	318.518	10.497	38.516	1.138	

Engasjementer som er uklassifisert er medtatt under lav risiko.

Forventet årlig tapsnivå - forventet tap i forhold til renteinntekter

Banken tilstreber å vektlegge risiko ved prising av engasjementer slik at lån og kreditter med laveste rente har en tilsvarende lav risiko.

Overvåking av kredittrisiko og oppfølging av tapsutsatte engasjementer er av stor viktighet, og tillegges stor vekt. Kredittrisikoen overvåkes løpende gjennom analyser, misligholds-, restanse- og overtrekksrapportering.

Det vurderes at årlige tap ikke vil overstige 0,1 - 0,5 % av brutto utlån de nærmeste 3 år. Dette er basert på erfaring fra tidligere år, kjennskap til bankens lånekunder samt den løpende vurdering av utlånsmassen. Tapene forventes i det alt vesentlige å komme i grupper med høy risiko og forventes videre å ligge innenfor den samlede forventede renteinntekten for gruppen.

Bokført/virkelig verdi på utlån til kunder

Utlån og garantier verdsettes i tråd med "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier". Det er ikke grunner som skulle tilsi at virkelig verdi/markedspriser skulle avvike fra amortisert kost. Lån og garantier verdsettes til pålydende når renter og avdrag betjenes etter avtalen og det ellers ikke er objektive forhold som tilsier at engasjementet bør nedskrives.

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er aktuelle lån nedskrevet. Etter forskriften skal slike lån nedskrives med forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av fremtidige kontantstrømmer, beregnet etter forventet levetid på lånet. Nedskrivning klassifiseres som tapskostnad, og renteinntekter resultatføres etter effektiv rentemetode.

Vår modell bygger på at hvis det foreligger objektive bevis for tap på utlån, gjøres det en totalvurdering av kundens betalingsevne, av den realsikkerhet som er stilt for lånet samt av sannsynligheten for tap. Det beregnede sannsynlige tap nedskrives som individuell nedskrivning på engasjementet. Nedskrivningen klassifiseres som tapskostnad.

De objektive bevis på at et utlån har verdifall baserer seg på observerte data banken har kjennskap til om følgende type hendelser: Vesentlige finansielle problemer hos låntaker, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, opplåning for dekning av lånetermin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling og konkurs.

Utlån, garantier og ubenyttet kreditt fordelt på bransjer

2019	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppevis nedskrivning
Personkunder	2.105.636	20.016	100.960	5.425	0	1.493	
Næringslivskunder	313.879	8.252	38.464	313	917	810	
Sum utlån og garantier	2.419.515	28.268	139.425	5.738	917	2.303	4.034
Primærnæringer	215.536	727	25.009	0	0	0	
Bygg og anlegg	16.101	447	2.099	0	0	0	
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.	28.826	0	0	0	0	0	
Varehandel, hotell og restaurantdrift	9.636	295	4.545	0	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon	5.893	1.761	803	0	0	0	
Tjenesteytende virksomhet	10.573	1.038	3.655	313	0	310	
Industri og bergverk	15.751	3.909	2.244	0	917	500	
Finans	190	0	0	0	0	0	
Øvrige	11.374	76	110	0	0	0	
Sum næringskunder	313.879	8.252	38.464	313	917	810	

2018	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppevis nedskrivning
Personkunder	1.960.962	17.695	88.990	4.207	0	935	
Næringslivskunder	318.518	10.497	38.516	5.852	1.026	1.138	
Sum utlån og garantier	2.279.480	28.192	127.506	10.059	1.026	2.073	3.515
Primærnæringer	216.465	1.012	25.838	5.500	0	400	
Bygg og anlegg	12.102	803	2.901	0	41	38	
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.	20.555	0	0	0	0	0	
Varehandel, hotell og restaurantdrift	8.153	295	2.454	0	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon	7.942	1.450	547	352	0	200	
Tjenesteytende virksomhet	13.560	953	3.557	0	0	0	
Industri og bergverk	32.685	5.909	3.108	0	985	500	
Finans	0	0	0	0	0	0	
Øvrige	7.055	76	110	0	0	0	
Sum næringskunder	318.518	10.497	38.516	5.852	1.026	1.138	

Tap på utlån og garantier

Årets tapskostnader	2019		2018	
	Tap på utlån	Tap på garantier	Tap på utlån	Tap på garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	230	0	-8.744	0
+ Periodens endring i gruppevis nedskrivninger	519	0	-480	0
+ Perioden konstaterte tap hvor det tidl. år er foretatt individuell nedskrivning	497	0	9.345	0
+ Periodens konstaterte tap hvor det tidl. år ikke er foretatt individuell nedskrivning	490	0	6.055	0
- Renter på engasjement som er nedskrevet	-39	0	-338	0
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-333	0	-117	0
= Periodens tapskostnad	1.365	0	5.721	0
			2019	2018
Renteinntekter som ikke er inntektsført.			0	0
Renter på engasjementer som er tapsutsatt utgjør			39	338

	2019		2018	
	Utlån til og fordring på kunder	Garanti ansvar	Utlån til og fordring på kunder	Garanti ansvar
Endringer i individuelle nedskrivninger				
Individuelle nedskrivninger 1.1.	2.073	0	10.817	0
Periodens konstaterte tap hvor tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-497	0	-9.345	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	210	0	5.819	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	904	0	412	0
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-386	0	-5.630	0
Individuelle nedskrivninger 31.12.	2.303	0	2.073	0
Endring i gruppevise nedskrivninger				
Nedskrivning på grupper av utlån 1.1.	3.467	48	3.923	72
+/- periodens nedskrivning på grupper av utlån	465	54	-456	-24
Nedskrivning på grupper av utlån 31.12.	3.932	102	3.467	48

De gruppevise nedskrivninger tar høyde for tap på engasjementer i bankens portefølje, som på balansetidspunktet ikke er identifisert som tapsutsatt. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne basert på en analyse av av risiko og historiske tapstall. Andre forhold kan være makroøkonomiske forhold, verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Misligholdte og tapsutsatte utlån	2019	2018	2017	2016	2015
Misligholdte utlån totalt	5.738	10.059	2.877	23.914	19.825
Individuelle nedskrivninger	-1.803	-1.535	-972	-6.268	-9.163
Netto misligholdte utlån	3.934	8.524	1.905	17.647	10.662
Øvrige tapsutsatte utlån totalt	917	1.026	27.579	7.102	11.267
Individuelle nedskrivninger	-500	-538	-9.845	-4.723	-8.428
Netto øvrige tapsutsatte utlån	417	488	17.734	2.379	2.839

Mislighold refererer seg til kunder som ikke har betalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket innen 90 dager etter at overtrekket oppstod.

Aldersfordeling av misligholdte og tapsutsatte utlån

31.12.2019	Over 3 mnd tom.	Over 6 mnd tom.	Over 1 år misligholdte lån	Sum	Tapsutsatte lån	Sikkerhetsstillelser for misligholdte lån	Sikkerhetsstillelser for tapsutsatte lån
	6 mnd	12 mnd					
Privatmarked	0	1.791	3.634	5.425	0	3.932	0
Bedriftsmarked	0	0	312	312	917	3	417
Sum	0	1.791	3.946	5.737	917	3.934	417
31.12.2018							
Privatmarked	97	1.519	2.590	4.206	0	3.272	0
Bedriftsmarked	0	5.500	352	5.852	1.026	5.252	488
Sum	97	7.019	2.942	10.058	1.026	8.524	488

Note 6 - Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler

Banken har ingen overtatte eiendeler pr. 31.12.2019

	2019	2018
Overtatt eiendel for videresalg	0	0

Note - 7 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer

Verdsettelse

Bankens beholdning av obligasjoner er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi/markedsverdi på balansetidspunktet. Hele beholdningen er klassifisert som omløpsmidler. Beregningen av virkelig verdi bygger på børskurs og/eller forvalters observerte markedsverdier, og alle papirene er i NOK.

Omløpsmidler	Risikovekt	Bokført verdi	Pålydende verdi	Kostpris	Markedsverdi
Utstedt av det offentlige					
Norsk stat og andre 0-vektene	0%	40.000	40.000	40.000	40.169
Kommuner	20%	29.988	30.000	30.004	29.994
Sum		69.988	70.000	70.004	70.163
Utstedt av andre					
Andre 0-vektene	0%	10.294	10.000	10.321	10.294
Bankobligasjoner	20%	168.910	168.000	169.286	168.942
Bankobligasjoner	50%	45.281	45.000	45.400	45.281
Bankobligasjoner - ansvarlig lån	100%	0	0	0	0
Kredittforetak - OMF (1)	10%	128.371	128.000	128.451	129.126
Øvrige sektorer	100%	0	0	0	0
Sum		352.856	351.000	353.459	353.643
Sum sertifikater, obligasjoner mv		422.843	421.000	423.463	423.806
Akkumulert nedskrivning 1.1.2019				-17	
Årets netto nedskr/ reversert nedskr.				-603	
Bokført verdi				422.843	
<i>Herav deponert som sikkerhet for lån i Norges Bank</i>		163.616	163.000	163.725	164.480

(1) Banken har, gjennom rammeavtale med Eika Boligkreditt AS, forpliktet seg til å kjøpe nytstede OMF'er hvis EBK ikke kan innhente likviditet på annen måte. Likviditetsbehovet til EBK for de neste 12 mnd. er mindre enn enn EBK's likvide midler slik at Grue Sparebank ikke har noen likviditetsforpliktelse ovenfor EBK pr. 31.12.19. Gjennomsnittlig vektet eff. rente på obligasjonsbeholdning pr 31.12.2019 utgjør 1,88 % (31.12.2018: 1,29 %).

Note 8 - Ansvarlig lånekapital i andre foretak

Bokført som sertifikater og obligasjoner:	Pålydende	Bokført
	0	0

Note 9 - Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Verdsettelse

Aksjer klassifisert som handelsportefølje er vurdert til virkelig verdi på balansedagen. Aksjefond/rentefond klassifiseres som omløpsmiddel, og vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Aksjer klassifisert som anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives når virkelig verdi (markedsverdi) vurderes/observeres til å være lavere enn anskaffelseskost.

Spesifikasjon etter grupper:	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Anskaff. kost
Omløpsmidler			
Handelsportefølje	0	0	0
Øvrige omløpsmidler	80.040	80.040	80.040
Anleggsmidler	66.527	94.461	66.527
Sum omløpsmidler og anleggsmidler	146.568	174.501	146.568

Handels- og omløpsportefølje Spesifikasjon	Antall	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Anskaff. Kost
		0	0	0	0
Sum handelsportefølje					
Eika Likviditet OMF	24.610	0	25.000	25.000	25.000
Eika Sparebank	47.138	0	47.500	47.500	47.500
Eika Kreditt	7.595	0	7.540	7.540	7.540
Sum øvrige omløpsmidler	0	0	80.040	80.040	80.040
Akkumulert negativ verdiendring 31.12.2019					
Nedskr 1.1.2019					
Sum omløpsmidler	0	0	80.040	80.040	80.040

9

1

0

2

K

H

S

B

E

1

S

B

S

E

U

1

U

1

25

Anleggsmidler Spesifikasjon	Antall	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Anskaff. kost
Aksjer:					
SPAMAAS	120	0	12	135	12
Eika Gruppen AS	263.281	0	13.564	38.834	13.564
Eika Boligkreditt AS	11.839.370	0	49.744	49.265	49.744
Kvinesdal Sparebank	7.388	0	739	947	739
Skandinavisk Data Center AS, Danmark	2.028	0	904	1.035	904
Eika VBB AS	663		1.564	2.952	1.564
VN Norge AS	714		1	1.292	1
Nedskr 1.1.2019		0			
Sum anleggsmidler		0	66.527	94.461	66.527
Sum aksjer, andeler o.a. verdipapirer med variabel avkast.			146.568	174.501	146.568

Beholdningsendring gjennom året av verdipapirer som er anleggsmiddel

	1.1.2019	Nedskrivn	Reklass.	Tilgang	Avgang	31.12.2019
Anleggsaksjer	49.732	0	0	16.843	48	66.527

Note 10 - Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Faste eiendommer og øvrige varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost og fratrekkes årlige ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger tilsvarer en lineær avskrivning over det enkelte driftsmiddelets antatte levetid.

	Maskiner, inventar transportmidler	Fast eiendom	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	4.979	38.203	43.182
Årets tilgang	567	2.857	3.424
Årets avgang	-123	0	-123
Anskaffelseskost 31.12.	5.424	41.060	46.484
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	3.906	22.010	25.917
Årets avskrivning	319	1.531	1.850
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	4.225	23.541	27.767
Bokført verdi pr. 31.12.	1.199	17.519	18.717
Avskrivningssatser	10 - 30 %	3 - 20 %	

Fast eiendom	Type	Geografisk beliggenhet	Areal m ²	Herav utleid areal m ²	Balanseført verdi 31.12
Eiendom 1	Bankbygg	Grue	3.200	1.300	16.193
Eiendom 2	Tomt	Grue	-	-	195
Eiendom 3	Hytte	Ringsaker	88		907
Leide lokaler (bygn.messige påkostn.)	Filial	Åsnes	-	-	223
Sum					17.519

Note 11 - Andre eiendeler

Andre eiendeler	2019	2018
Øvrige interimskonti / kundefordringer	850	391
Sum andre eiendeler	850	391

Note 12 - Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner	Gjennomsnitt rentesats	Valuta	2019	2018
Lån / innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	1,35%	NOK	2.813	2.770
Lån / innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	0,10%	NOK	846	1.009
Sum gjeld til kredittinstitusjoner			3.659	3.779
Herav F-lån Norges Bank		NOK	0	0

Innskudd fra kredittinstitusjoner uten løpetid har flytende rente

Innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid er Grue Sparebanks skattetrekkkonto (ansattes skattetrekk).

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittlig gjeld til kredittinstitusjoner.

Innskudd fra og gjeld til kunder	Gjennomsnitt rentesats	Valuta	2019	2018
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		NOK	2.124.603	1.887.096
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		NOK	102.899	97.856
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	1,29%		2.227.501	1.984.951

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittlig innskudd fra kunder. Det er ikke stillet sikkerhet for gjelden.

Lov om sikringsordninger for banker pålegger banken å være medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap som en innskyter måtte få på innskudd i banken med inntil 2 mill. kroner av det samlede innskudd. Årlig innbetales en avgift til Bankenes Sikringsfond etter bestemmelser i Banksikringsloven. I 2018 og 2019 har banken betalt avgift med h.h.v. kr 1,4 mill og 1,2 mill.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Obligasjonslån	Opptatt år	Forfall	Nominell rtr.	Gj.snitt rtr.	Nominell verdi	Underkurs	Gjeld pr. 31.12
NO0010809973	2017	9.11.2020	Nib. + 80 bp	2,26%	100.000	0	100.000
NO0010818297	2018	8.3.2021	Nib. + 70 bp	2,21%	100.000	0	100.000
NO0010831506	2018	6.9.2021	Nib. + 61 bp	2,11%	100.000	0	100.000
NO0010838949	2018	3.6.2022	Nib. + 82 bp	2,31%	100.000	0	100.000
NO0010853658	2019	5.10.2022	Nib. + 61 bp	2,14%	60.000	0	60.000
NO 0010853617 - Ansvarlig lån	2019	5.6.2029	Nib. + 230 bp	3,97%	40.000	0	40.000
					500.000	0	500.000

Lånet er i norske kroner, og det er ikke stillet sikkerhet for gjelden. Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av vektet saldo på obligasjonslånet.

Annen gjeld	2019	2018
Spesifisert på viktigste enkeltposter:		
Bankremisser	126	159
Betalbar skatt	8.032	5.803
Leverandørgjeld og offentlig gjeld og avgifter	380	414
Betalingsystemer	1.437	2.663
Annen gjeld, herunder gaver	3.788	2.764
Sum annen gjeld	13.763	11.803

Note 13 - Endringer i egenkapitalen

	Bankens fond	Fond for vurderingsf.	Sum egenkapital	Avsatt til gaver	Sum disponering
Egenkapital 1.1.	321.698	0	321.698		
Disponering av årets resultat	23.600	98	23.698	3.000	26.698
Egenkapital 31.12.	345.298	98	345.396		26.698

Resultatet etter skatt i % av forvaltningskapitalen er 0,86 % i 2019 mot 0,69 % i 2018. Egenkapitalen målt i % av forvaltningskapitalen er 11,16 % i 2019 mot 11,38 % i 2018

Note 14 - Kapitaldekning

Krav til kapitaldekning er en minimum ansvarlig kapital på 8% av et nærmere definert grunnlag. I tillegg har banken selv en prosess for å vurdere det samlede kapitalbehovet, dette bygger på bankens risikoprofil.

Ansvarlig kapital	2019	2018
Sparebankens fond	345.298	321.698
Fond for vurderingsforskjeller	98	0
Overfinansiert pensjonsforpliktelse, fratrukket utsatt skatt	0	0
Utsatt skattefordel og andre immaterielle eiendeler	0	0
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-31.988	-19.536
Kjernekapital / ren kjernekapital	313.408	302.162
Ansvarlig kapital	40.000	
Sum tileegskapital	40.000	0
Netto ansvarlig kapital	353.408	302.162

Spesifikasjon av bankens beregningsgrunnlag, kapitalkrav og kapitaldekningsprosent

Eksponeeringskategori / Beregningsgrunnlag risikotype	Beregningsgrunnlag Eiendeler		Beregningsgrunnlag Utenom balansen		Beregningsgrunnlag totalt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Stater og sentralbanker	0	0	0	0	0	0
Lokale/reg. myndigheter	6.037	16.517	0	0	6.037	16.517
Offentlig eide foretak	0	0	0	0	0	0
Institusjoner	56.572	17.405	0	15	56.572	17.420
Foretak	24.467	42.954	6.769	5.563	31.236	48.516
Pant i fast eiendom	1.052.699	996.048	36.334	29.811	1.089.034	1.025.860
Forfalte engasjementer	4.461	12.666	0	-600	4.461	12.066
Obligasjoner med fortrinnsrett	12.867	15.922	0	0	12.867	15.922
Institusjoner og foretak med kortsiktig kredittvurdering	11.925	10.886	0	0	11.925	10.886
Andeler i verdipapirfond	36.290	26.041	0	0	36.290	26.041
Egenkapitalposisjoner	36.104	30.196	4.544	4.625	40.649	34.821
Øvrige engasjementer	89.092	100.072	15.660	23.216	104.752	123.288
Kredittrisiko	1.330.515	1.268.707	63.308	62.630	1.393.822	1.331.337
Motparttrisiko					0	0
Operasjonell risiko					124.122	98.592
Sum alle risikoer					1.517.944	1.429.929
Kjernekapitaldekning / ren kjernekapitaldekning					20,65%	21,13%
Kapitaldekning					23,28%	21,13%

Note 15 - Poster utenom balansen

Betingede forpliktelser - garantier	2019	2018
Betalingsgarantier	8.594	10.394
Kontraktsgarantier	793	1.149
Lånegarantier Eika Boligkreditt AS	18.881	16.649
Garanti Bankenes Sikringsfond se note 15	0	0
Sum betingede forpliktelser	28.268	28.192

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt AS (EBK). EBK har som kriterie at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet (bolig/hytte). Videre må det være avholdt takst av eiendommen, og taksten må ikke være eldre enn 6 måneder på det tidspunkt lånet opptas. Bankens kunder har pr 31.12.19 lånegjeld på 971,6 mill. kroner i EBK (pr. 31.12.18: 783,4 mill. kroner).

Garantibeløpet overfor EBK er todelt: Tapsgaranti - dekker 80% av det tap som konstateres på hvert enkelt lån etter at pantesikkerheter er realisert. Tapsgarantien er begrenset til 1 % av den til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, minimum kr 5,0 mill. kroner. Saksgaranti - Gjelder for hele lånebeløpet i perioden fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern. EBK har også rett til å motregne eventuelle tap som ikke dekket av tapsgarantien i bankens provisjon i en periode på inntil 1 år etter at tapet oppstod.

Spesifikasjon av garantier til EBK	2019	2018
Tapsgaranti	9.716	7.834
Saksgaranti	9.165	8.815
Sum	18.881	16.649

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, dvs. godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har overtatt 4 misligholdte lån fra Eika BoligKreditt i 2019. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 9,7 mill. kroner. Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Banken har en likviditetsforpliktelse overfor EBK, der banken forplikter seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett (OMF-er) utstedt av EBK. Størrelsen på forpliktelsen er beregnet ut fra bankens andel av EBKs utlånsportefølje. Forpliktelsen til banken er EBKs likviditetsbehov for de kommende 12 måneder, beregnet ut fra forfall av obligasjoner i perioden med fradrag for EBKs egen likviditet på måletidspunktet. Forpliktelsen vil bli effektivert hvis EBK kommer i en situasjon der en emisjon av OMF-er må rettes mot eierbankene i Eika-Gruppen AS.

Forpliktelser	2019	2018
Bevilgede ikke diskonterte lån og ubenyttede rammekreditter	147.492	139.056
Sum forpliktelser utenom balansen	147.492	139.056

Eiendeler deponert som sikkerhet for F-lån i Norges Bank	Haircutverdi	2019	2018
	NB 2019		
Obligasjoner - se note 7	156.731	163.616	129.893
Eika Likviditet OMF - se note 9	24.035	25.000	0
Sum forpliktelser utenom balansen	180.767	188.616	129.893

Note 16 - Fordeling av inntekt på geografisk område

Inntektene fordeler seg i det alt vesentlige geografisk i samme forhold som den underliggende hovedstol:

	%	Sum	Brutto utlån	Garantier
Hedmark fylke	84,17%	2.060.235	2.051.116	9.119
Herav Grue kommune	34,06%	833.778	826.812	6.966
Landet for øvrig (*)	15,53%	380.200	361.051	19.149
Utllandet	0,30%	7.348	7.348	0
Sum	100,00%	2.447.783	2.419.515	28.268

(*) Garantier under "Landet for øvrig" gjelder i det alt vesentlige Eika Boligkreditt AS.

Note 17 - Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2019	2018
Betalingsformidling	5.142	4.429
Eika Kapitalforvaltning AS/ Odin Forvaltning	1.208	1.117
Eika Forsikring AS	6.590	6.376
Eika Boligkreditt AS	5.106	4.485
Eika Kreditbank AS og andre provisjoner og gebyrer	1.981	1.965
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	20.027	18.373

Note 18 - Andre driftsinntekter

	2019	2018
Andre driftsinntekter	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0

Note 19 - Lønns- og administrasjonskostnader

	2019	2018
Lønn til ansatte	15.377	14.668
Honorar til styre og tillitsmenn	379	379
Pensjoner	1.000	1.362
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	2.725	2.582
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	625	907
EDB-kostnader	6.356	5.538
Markedsføring	1.692	1.684
Reiser, opplæring etc	122	124
Rekvisita	450	627
Honorarer eksterne tjenester	30	523
Telefon, porto	545	431
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	29.300	28.825
Antall ansatte pr 31.12.	25	24
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	23	23
	2019	2018
Årets kostnader knyttet til rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør	43	68

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Maksimalt lån til ansatte med rentesubsidiering er kr. 1 mill. pr. ansatt. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente, og blir fordelsbeskattet på den ansatte. Beløpet er ikke ført som kostnad i regnskapet, men rentesubsidieringen reduserer bankens renteinntekter tilsvarende.

Note 20 - Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser - antall ansatte

Obligatorisk tjenestepensjon (OTP) er pliktig. Bankens ordning tilfredsstiller kravene.

Fondsbaserte forpliktelser/sikrede ytelser

Fra og med år 2016 er alle ansatte tilsluttet innskuddsbasert pensjonsordning og den ytelsesbasert ordningen er avsluttet. Det er i 2019 resultatført premie til innskuddsordningen på kr. 0,7 mill.

Ny AFP - ytelsesbasert flerforetaksordning

Ny AFP- ordning er etablert med virkning fra 01.01.2011. Den nye ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonering, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP- ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år.

Den nye AFP- ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en pro-sentsats av lønn. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetning foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen.

Avtale med banksjef - ikke sikret forpliktelse

Banksjef har ingen spesiell ordning, og det foreligger ingen øvrig uforsikret ytelsesbasert pensjonsordning pr 31.12.2019.

Note 21 a - Ytelser til ledende personer

Banken benytter ikke aksjeverdibasert godtgjørelse.

Ledende ansatte og tillitsvalgte	2019	2018
Lønn og annen godtgjørelse til banksjef	1.145	1.119
Godtgjørelse til styrets medlemmer består av styrehonorar/møtegodtgjørelse:		
Hanne Rolsdorph (Leder)	79	76
Styrets øvrige medlemmer	233	233
Sum for styret	312	309
Godtgjørelse til medlemmer i generalforsamlingen og valgkomite	66	66

Banksjef har ingen spesiell ordning.

Note 21 b - Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer mv.

	2019		2018	
	Lån	Garanti	Lån	Garanti
Ansatte				
Banksjef	1.000	0	1.000	0
Øvrige fast ansatte	30.949	0	24.554	0
Sum ansatte	31.949	0	25.554	0
Styret				
Hanne H. Rolsdorph (Leder)	2.250	0	1.675	0
Styrets øvrige medlemmer	25.814	0	10.400	0
Sum styret eks. ansattes representant	28.064	0	12.075	0
Til nærstående av samlet styre og banksjef	18.900	0	14.885	0
Generalforsamlingen (16 medlemmer):				
Ole Mathias Rønnaasen (Leder)	0	0	0	0
Øvrige medlemmer av generalforsamlingen	8.509	0	6.905	0
Sum generalforsamlingen (*)	8.509	0	6.905	0

(*) Lån til ansattrepr. inngår ovenfor i lån til øvrige ansatte. Vilkår for lån og garantier er gitt på standard vilkår og/eller generelle vilkår som gjelder alle ansatte.

Note 22 - Spesifikasjon av andre driftskostnader

	2019	2018
Kontingenter/ avgifter	413	380
Vedlikehold anleggsmidler	709	800
Revisjonshonorar inkl mva	347	271
Kostnader kredittopplysning og inkasso	297	310
Kostnader Eika Gruppen AS	5.568	5.820
Andre driftskostnader	1.866	1.302
Sum andre driftskostnader	9.200	8.882

Spesifikasjon av revisjonshonorar inkl mva:

	2019	2018
Lovpålagt revisjon	286	216
Skatterådgivning	35	25
Andre tjenester utenfor revisjon	26	30
Sum revisjon og bistand inkl mva	347	271

Note 23 - Skattekostnad

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel

Betalbar skatt:

Betalbar skatt utgjør 25 % av skattepliktig resultat samt 0,15 % formueskatt. Det skattepliktige resultat vil avvike fra det regnskapsmessige resultat gjennom permanente forskjeller og midlertidige forskjeller. Permanente forskjeller består av ikke fradragsberettigede kostnader og/eller ikke skattepliktige inntekter. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige periodiseringer, som over tid vil utlignes.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel:

Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Den del av utsatt skattefordel som overstiger utsatt skatteforpliktelse skal balanseføres når det er sannsynlig at banken vil kunne nyttiggjøre seg fordelene gjennom fremtidige fradrag i skattepliktig inntekt. Skattesatsen baseres på 25 %.

Kostnaden i resultatregnskapet korrigeres for evt. avvik i fjorårets beregnede skatt og den endelig utlignede skatt.

Betalbar skatt er beregnet som følger:	2019	2018
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	34.514	25.104
Permanente forskjeller, inkl. fritaksmetoden	-5.648	-4.977
Endringer i midlertidige forskjeller ekl. fremførbart underskudd	826	840
Skattepliktig inntekt før anvendelse av fremførbart underskudd	29.692	20.967

Inntektsskatt	7.423	5.242
Formueskatt	608	561
Betalbar skatt	8.031	5.803
For mye (-)/for lite avsatt for i fjor	-9	13
Endring i utsatt skatt/ skattefordel	-206	-210
Årets skattekostnad	7.816	5.606

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet som følger:	31.12.2019	31.12.2018	Endring
Positive (skatteøkende) midlertidige forskjeller			
Overfinansiert pensjonsforpliktelse	0	0	0
Sum positive forskjeller	0	0	0
Negative (skattereduserende) forskjeller som kan utlignes:			
Driftsmidler	-1.017	-557	-460
Nedskrivning verdipapirer	-620	-254	-366
Sum negative forskjeller	-1.637	-811	-826
Grunnlag (- utsatt skattefordel)/utsatt skatt	-1.637	-811	826
Utsatt skatt/(- utsatt skattefordel) 25%	-409	-203	206

NOTE 24 Regnskapsprinsipper - Overgang til IFRS fra 2020

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Fra 2020 vil banken utarbeide første årsregnskap avlagt i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9-2.

Regnskapsprinsippene som er beskrevet blir anvendt i utarbeidelsen av selskapets årsregnskap for 2020 og for utarbeidelsen av IFRS åpningsbalanse pr. 1. januar 2020 som er bankens overgangsdato for konvertering til IFRS. Se note 25 for åpningsbalanse og effekter av overgang til IFRS.

Sammenligningstallene for 2019 er ikke omarbeidet og er dermed i samsvar med NGAAP.

I samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å unnlate å anvende IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020 og i stedet anvende tidligere anvendte prinsipper.

I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7-3.
- 2) IFRS 15.113-128
- 3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER IHT. PRINSIPPER SOM VIL GJELDER FRA 2020

Prinsipper for konsolidering og regnskapsmessig behandling av tilknyttede selskap

Banken har ikke datterselskap, men har en eierpost på 49,9 % i Grue Næringselskap AS. Dette er bokført etter egenkapitalmetoden. Opplysninger om selskapets resultatposter er gitt i note 3.

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Grue Sparebank.

Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamling.

Leieinntekter inntektsføres løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

I forhold til klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler som er pengekrav klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, er sikret med derivater for å matche finansieringen til flytende rente. Banken benytter derfor fair value option for å unngå accounting mismatch på disse utlånene og er derfor klassifisert til virkelig verdi over resultatet. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligieendom til Eika Boligkreditt (EBK) som har belåningsgrad under 60 % (75 %). Bankens forretningsmodell tilsier at det ikke overføres boliglån som allerede er på bankens balanse til EBK. Banken har, siden opprettelsen av EBK, overført noen utlån fra egen balanse, men

9

1

0

2

3

4

5

6

7

8

9

0

1

2

3

4

5

6

7

8

9

0

kun unntaksvis og med uvesentlige volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost. Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektivrentemetode. Der hvor tidshorisonten for den finansielle forpliktelses forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Måling

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder, fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variable som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet for 2020.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler, omfattet.

Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen. Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

Nedskrivningsmodell i banken

Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). SDC har videre utviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

Beskrivelse av PD modellen

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Mislighold er definert som overtrett på minimum 1.000 kroner i 90 dager sammenhengende, i tillegg til andre kvalitative indikatorer som tilsier at engasjementet har misligholdt, jf. kapitalkravsforskriften § 10-1.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdssannsynlighet for de neste 12 måneder (PD). Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten boliglån. Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet. Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 måneder.

Vesentlig økning i kredittrisiko

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. Banken har definert vesentlig økning i kredittrisiko som en økning fra opprinnelig PD ved første gangs innregning (PD ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko. For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) mindre enn 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$PD\ 12\ mnd.\ >\ PD\ 12\ mnd.\ ini\ +\ 0,5\ \%$$

og

$$PD\ liv\ >\ PD\ rest\ liv\ ini\ *2$$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) over eller lik 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$PD\ 12\ mnd.\ >\ PD\ 12\ mnd.\ ini\ +\ 2\ \%$$

eller

$$PD\ liv\ >\ PD\ rest\ liv\ ini\ *2$$

Beregning av LGD

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder. Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi.

EAD

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarier – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid. Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld, bankenes utlånsrente og kronekurs inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Vekting av scenarioene gjøres etter en ekspertvurdering.

Følgende makrovariabler er benyttet i de ulike scenarioene for åpningsbalansen pr. 01.01.2020

	2020	2021	2022	2023
Base case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,8 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Gjeld husholdning (endring)	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,1 %	4,0 %	4,2 %	4,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	65	63	62	61
	2020	2021	2022	2023
Worst case				
Arbeidsledighet (nivå)	5,1 %	6,2 %	6,3 %	6,0 %
Gjeld husholdning (endring)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	7,2 %	5,5 %	4,7 %	4,1 %
Oljepris (USD pr. fat)	30	30	30	30
	2020	2021	2022	2023
Best case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,3 %	3,1 %	2,9 %	2,7 %
Gjeld husholdning (endring)	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,3 %	4,2 %	4,4 %	4,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	80	80	80	80

9

7

0

2

9

7

0

2

9

7

0

2

9

7

0

2

9

7

0

2

9

7

0

2

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verddivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster og tap, samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Gevinst, tap og verdiendringer på finansielle instrumenter klassifisert som virkelig verdi over utvidet resultat føres over utvidet resultat. Utbytte på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter føres over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

Sikringsbokføring

Grue Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden. Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Immaterielle eiendeler

Utvikling av programvare balanseføres og klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom det er sannsynlig at de forventede, fremtidige verdier som kan henføres til eiendelen, vil tilflytte foretaket og at eiendelens anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte. Ved utvikling av programvare utgiftsføres bruk av egne ressurser, forprosjektering, implementering og opplæring. Balanseført, egenutviklet programvare avskrives over anslått levetid.

Nedskrivning av materielle og immaterielle eiendeler

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelens gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrukket av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

Investeringseiendom

Investeringseiendommer er eiendommer i bankens eie som ikke er anskaffet for eget bruk, men for å oppnå avkastning gjennom leieinntekter og å oppnå verdistigning. Investeringseiendommer er regnskapsført til anskaffelseskost. Ved måling etter innregning legges anskaffelseskostmodellen til grunn.

Leieavtaler

En leieavtale klassifiseres som finansielle leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Fra 2021 vil banken følge prinsippene i IFRS 16 for regnskapsføring av leieavtaler.

Investeringer i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Banken regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

9

1

0

2

k

n

a

b

e

r

a

b

s

e

u

r

G

Pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader og - forpliktelser følger IAS 19. Banken omdannet i 2016 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP-ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP-ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen, er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Overgangseffekter på Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler	31.12.2019		01.01.2020	
	Etter årsregnskapsforskriften		Etter IFRS 9	
Kontanter og innskudd i Norges Bank	Amortisert kost	24.789.011	Amortisert kost	24.789.011
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost	59.623.791	Amortisert kost	59.623.791
Utlån til kunder	Amortisert kost	2.419.514.601	Amortisert kost	2.416.077.101
	Virkelig verdi over resultatet	-	Virkelig verdi over resultatet	-
		-	Virkelig verdi over utvidet resultat	-
Verdipapirer - rentepapirer	Laveste verdis prinsipp	422.843.154	Virkelig verdi over resultatet	423.805.935
Verdipapirer - rentepapirer	Laveste verdis prinsipp	80.040.368	Virkelig verdi over resultatet	80.040.368
Verdipapirer - egenkapitalinstrumenter	Kostpris	68.246.463	Virkelig verdi over utvidet resultat	96.180.059
Totalt		3.075.057.389		3.100.516.266

Reklassifisering og verdijusteringer

	31.12.2019		Verdi-	01.01.2020
	Etter årsregnskaps	Reklassifisering	justeringer	Etter IFRS 9
	forskriften			
Amortisert kost				
Kontanter og innskudd i Norges Bank				
Åpningsbalanse forskrift og sluttbalanse IFRS 9	24.789.011	-	-8.126	24.780.886
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner				
Åpningsbalanse forskrift	59.623.791			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-281.487	
Sluttbalanse IFRS 9				59.342.304
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	2.419.514.601			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			93.117	
Verdijustering: Uamortiserte gebyrinntekter			-3.437.500	
Sluttbalanse IFRS 9				2.416.170.218
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	422.843.154			
Reklassifisert virkelig verdi over resultatet		-422.843.154		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter				
Åpningsbalanse forskrift	148.286.830			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-80.040.368		
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-68.246.463		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Finansielle eiendeler til amortisert kost	3.075.057.389	-571.129.984	-3.633.997	2.500.293.407

	31.12.2019 Etter årsregnskaps- forskriften	Reklassifisering	Verdi justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Ubenyttede kreditter til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	139.424.605			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-83.226	
Sluttbalanse IFRS 9				139.341.379
Garantier til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	9.386.575			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-5.312	
Sluttbalanse IFRS 9				9.381.263
Finansielle forpliktelser til amortisert kost	148.811.179	-	-88.538	148.722.642

Virkelig verdi over resultatet

Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (obligatorisk)

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra laveste verdis prinsipp		80.040.368		
Verdijustering til virkelig verdi			-	
Sluttbalanse IFRS 9				80.040.368

Investeringer i verdipapirer - rentepapirer (valgt)

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra amortisert kost		422.843.154		
Verdijustering til virkelig verdi			962.781	
Sluttbalanse IFRS 9				423.805.935

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	-	502.883.522	962.781	503.846.303
--	---	-------------	---------	-------------

	31.12.2019 Etter årsregskap- forskriften	Reklassifisering	Verdi justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Virkelig verdi over utvidet resultat				
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (valgt)				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra kostpris		68.246.463		
Verdijustering til virkelig verdi			27.933.596	
Sluttbalanse IFRS 9				96.180.059
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	-	68.246.463	27.933.596	96.180.059
Sum finansielle eiendeler	3.075.057.389	-	25.262.381	3.100.319.769
Sum finansielle forpliktelser	148.811.179	-	-88.538	148.722.642

Nedskrivninger etter IFRS 9 og utlånsforskriften

	31/12/2019	01.01.2020 IFRS 9			
	Utlåns- forskriften	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskrivninger
Utlån til og fordringer på kunder	6.337.147	1.157.964	2.493.306	2.303.147	5.954.417
Ubenyttede kredittammer til kunder		58.340	24.886		83.226
Garantier til kunder		3.724	1.588		5.312
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner		44.909	244.704		289.613
Sum nedskrivninger	6.337.147	1.264.937	2.764.484	2.303.147	6.332.568
Bokført som reduksjon av balanseposter	6.337.147	1.202.873	2.738.010	2.303.147	6.244.030
Bokført som avsetning på gjeldsposter	-	62.064	26.474	-	88.538

Overgangseffekter på Egenkapitalen

Avstemming av overgangseffekter	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2019 iht. NGAAP	345.395.994
Verdiendringer på utlån til kunder	-2.508.288
Verdiendring på obligasjoner	722.086
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter (aksjer og andeler)	27.933.596
Verdiendring på ubenyttede kredittrammer og garantier	-66.403
Egenkapital 01.01.2020 iht. IFRS	371.476.986

Egenkapitaloppstilling

	Sparebankens fond	Fond for vurderingsforskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Sum egenkapital 31.12.2017	303.699.833	-		303.699.833
Resultat 2018	17.997.913	-		17.997.913
Sum egenkapital 31.12.2018	321.697.746	-		321.697.746
Resultat 2019	23.599.798	98.450		23.698.248
Sum egenkapital 31.12.2019	345.297.545	98.450		345.395.994
Sum egenkapital 01.01.2020	345.297.545	98.450		345.395.994
Overgang til IFRS (note 24)	-2.574.691	-	28.655.682	26.080.991
Omarbeidet egenkapital 01.01.2020	342.722.854	98.450	28.655.682	371.476.986

Kapitaldekning

Bankens kapitaldekning på solonivå vil i uvesentlig grad bli påvirket av overgangen til IFRS 01.01.2020. Konsolidert kapitaldekning er estimert til å øke med omkring 1,3 %-poeng ved overgangen til IFRS pr 1.1.2020.

Til generalforsamlingen i Grue Sparebank

RSM Norge AS

Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
NO 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01
www.rsmnorge.no

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Grue Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på kr 26 698 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av banken slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til bankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om bankens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at banken ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Revisors beretning 2019 for Grue Sparebank

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Grue, 27. februar 2020
RSM Norge AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Johan Bringsverd".

Johan Bringsverd
Statsautorisert revisor

GRUE *spare*BANK

Kirkenær

Postboks 93
Solørveien 1048
2261 Kirkenær
Telefon 62 94 91 00
Telefaks 62 94 91 01

Flisa

Kaffegata 9
2270 Flisa
Telefon 62 94 91 00
Telefaks 62 95 05 00

epost@gruesparebank.no
www.gruesparebank.no

GRUE
*spare*BANK

En alliansebank i eika.